

MREŽA ZA ISTRAŽIVANJE KRIMINALA I KORUPCIJE – KRIK

Makenzijeva 46/12, četvrti sprat, 11000 Beograd
MB: 28171552, PIB: 108948899

Odgovor na žalbu grupe Mineco

Portal KRIK se već pet i po godina bavi istraživačkim novinarstvom, striktno poštujući sve standarde profesije, a naš kredibilitet i međunarodni ugled potvrđuje činjenica da smo više puta učestvovali u najpoznatijim globalnim novinarskim projektima – „Panamskim papirima“, „Rajskim papirima“ kao i „FinCEN dosijeima“ o kojem je ovde reč. U ovim projektima KRIK je bio partner najvećim i najuglednijim novinarskim organizacijama na svetu među kojima su Međunarodni konzorcijum istraživačkih novinara (ICIJ), nemački Süddeutsche Zeitung, francuski Le Mond, američki BuzzFeed News, britanski Guardian i BBC. Kvalitet našeg rada dokazan je i brojnim domaćim i međunarodnim priznanjima i nagradama, kao i činjenicom da KRIK nikada nije izgubio nijedan sudski spor.

Najnoviji globalni projekat u kome je KRIK učestvovao „FinCEN dosije“, a koji je predmet neosnovane žalbe grupe „Mineco“ Savetu za štampu, baziran je na dokumentima koja su procurila iz američkog Trezora, odnosno njegovog odeljenja koje se bavi sprečavanjem finansijskog kriminala (FinCEN). Reč je o poverljivim izveštajima koji sadrže podatke o novčanim transakcijama koje su strane banke označile kao sumnjive i prijavile američkom Trezoru. Autentičnost ovih dokumenata i tačnost podataka koji su sadržani u njima višestruko je potvrđena, štaviše i sam Trezor je potvrdio da su ta dokumenta procurila.

Napominjemo da novinarska otkrića nastala u okviru ovog projekta nigde u svetu nisu dovođena u pitanje, osim u Srbiji i to neosnovano u ovom konkretnom slučaju. U projektu „FinCEN dosije“ je učestvovalo više od 400 novinara iz 108 redakcija u 88 država.

Novinari KRIK-a su tokom rada na ovom projektu, kao i u svom svakodnevnom radu, poštovali Kodeks novinara Srbije, poštovali smo sve novinarske standarde i postupali sa dužnom novinarskom pažnjom.

Navodi iz žalbe grupe „Mineco“ su neosnovani i neistiniti, a podnosilac u žalbi izvrće činjenice, iznosi netačne informacije, vrši zamenu teza i „spinuje“.

Tako, novinari KRIK-a nigde u svom tekstu [*Pogled u „Mineco“ imperiju: Gigant umešan u korupciju ima problem s bankama*](#) nisu tvrdili da su dokumenta procurila u ovom projektu „dokazi“ za nezakonitu radnju, kako se to neistinito navodi u žalbi, već su konstatovali da su u pitanju transakcije koje su banke označile kao *sumnjive* i poslale američkom Trezoru izveštaje o tome.

Dokumenta iz projekta su bila tajna i novinari KRIK-a ih, u skladu sa dogovorom i pravilima učestvovanja u međunarodnom istraživanju, nisu posedovali, već su u njih imali uvid, tako da nisu mogli da ih javno objave ili pokazuju bilo kome. Takvo postupanje je pre svega bilo u svrhu zaštite uzbunjivača koji je dostavio dokumentaciju američkom portalu BuzzFeed News, a koji je dalje omogućio uvid ostalim partnerskim medijima kojima veruje, uključujući i KRIK. Osim toga, u konkretnom slučaju,

sve dostupne podatke iz dokumenata koja se odnose na „Mineco“ smo predložili predstavnicima ove kompanije u pitanjima koja smo im poslali.

Novinarka KRIK-a je više od deset dana pre objavljivanja teksta predstavnicima grupe „Mineco“ poslala veoma precizna pitanja, a osim toga je dva puta odgovorila na njihove zahteve za pojašnjenjima i slala im dodatne informacije koje su tražili. Iako je prvobitan rok za odgovore na naša četiri pitanja bio sedam dana, novinari KRIK-a su ga dodatno produžili, a sve odgovore „Mineca“ smo objavili u okviru svog teksta i to dvojako – kroz citate u tekstu, ali i njihov ceo odgovor u vidu dokumenta u PDF formatu.

Osim toga, nije tačno da je „Mineco“ poslao demanti KRIK-u, već je svoju reakciju na naš tekst poslao drugim domaćim medijima koji su preneli naše istraživanje, ali ne i KRIK-u. Takođe, u njihovoj žalbi se netačno tvrdi da su istraživački tekstovi o poslovanju ove kompanije koji su ranije bili objavljeni na sajtu Centra za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS) povučeni sa sajta CINS-a zbog grešaka koje su u njima naknadno otkrivene. **Branko Čečen, direktor CINS-a, za KRIK je potvrdio** da to nije istina, naglasio je **da u tim tekstovima nije pronađena nijedna netačna informacija** i u pisanom odgovoru naveo da su stari tekstovi skinuti sa portala CINS pošto su njihovi autori prestali da budu novinari redakcije CINS-a.

Grupa Mineco u žalbi prelazi granicu pristojnosti i vređa KRIK i naše novinare, navodeći da se bavimo tabloidnim novinarstvom i da radimo iz “ličnog revanšizma”.

U nastavku teksta je naš detaljan odgovor na žalbu grupe Mineco, u kome smo osporili svaku tvrdnju iz žalbe i dokazali da je zasnovana na neistinitim informacijama i zamenama teza i pokazali da su novinari KRIK-a postupali u skladu sa odredbama Kodeksa novinara Srbije, te da ni na koji način nisu prekršili obaveze svoje profesije.

Detaljno o spomenutim odredbama Kodeksa novinara Srbije

Odredbe Kodeksa koje grupa Mineco spominje u žalbi nisu povređene, jer su novinari KRIK-a tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvestili o temi koja je od nespornog interesa za javnost. Prilikom prikupljanja i objavljivanja informacija KRIK je poštovao pravo javnosti da sazna istinu i držao se standarda poropisanih kodeksom. O svemu tome svedoče dokazi koji su priloženi uz odgovor na žalbu. Takođe, u samom tekstu ni na jednom mestu se ne iznose neosnovane pretpostavke, komentari, nagađanja, klevete i sl. Sve što je izneto u tekstu potkrepljeno je čvrstim dokazima. Izvor informacija je naznačen svuda gde je to bilo neophodno. Prilikom istraživanja koje je prethodilo objavljivanju teksta, novinari KRIK-a su konsultovali više međusobno nezavisnih i proverljivih izvora, uključujući ovde i konsultaciju sa stručnjacima koji se bave pitanjima na koja se tekst odnosi. U tom smislu, **odeljak I Kodeksa novinara** Srbije koji se odnosi na istinitost izveštavanja u potpunosti je primenjen.

Novinari portala KRIK nisu ni na koji način podredili odgovornost prema svojim čitaocima interesima trećih lica. Objavljujući proverene i tačne informacije (dobijene iz zvaničnih i proverljivih izvora) novinari KRIK-a su poštovali pravilo pretpostavke nevinosti lica o kojima su izveštavali. Takođe, iako novinarima portala KRIK nije dostavljen demanti podnosioca žalbe, oni su objavili činjenicu da je Mineco reagovao na tekst koji objavljen na njihovom sajtu. Odgovornost prema čitaocima KRIK-a iziskivala je da novinari

objasne na čemu se zasnivaju navodi podnosioca žalbe, što su oni i učinili. Iz svega ovoga proizlazi da je **odeljak IV Kodeksa novinara Srbije** koji se odnosi na odgovornost novinara u potpunosti primenjen.

U svom novinarskom radu novinari portala KRIK postupali su u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom. Kao što se to iz priloženih dokaza i odgovora može videti, a koji će biti predloženi u daljem izjašnjenju na žalbu, novinari KRIK-a nisu slepo verovali izvoru informacija, već su svaku dobijenu informaciju proverili sa više strana. Svi odgovori koje je KRIK dobio od Mineca objavljeni su dvostruko (vidljivo je linkovan dokument sa svim odgovorima koje je Mineco dostavio KRIK-u, a odgovori su objavljeni i u samom tekstu). Iz navedenog razloga lako se da zaključiti da KRIK nije prećutao niti jednu činjenicu koja može da utiče na stav javnosti o događajima koji su bili tema teksta. Dakle, uzevši u obzir sve ove činjenice, može se nedvosmisleno zaključiti da su novinari KRIK-a u celosti ispoštovali **odeljak V Kodeksa novinara Srbije** koji se odnosi na novinarsku pažnju.

U konkretnom slučaju, KRIK je postupio u skladu sa **odeljkom VI Kodeksa novinara** Srbije koji se odnosi na odnos prema izvorima informacija. To se ogleda u činjenici da su novinari KRIK-a, kao i ostali novinari koji su učestvovali u istraživanju, preduzeli sve što je bilo u njihovoj moći da ne ugroze izvor (uzbunjivača) koji je izveštaje dostavio novinarima BuzzFeed-a.

Naposletku, ukazuje se na to da je KRIK ispoštovao odredbe predviđene u **odeljku VII Kodeksa novinara Srbije** koje se odnose na poštovanje privatnosti. Portal KRIK u svom tekstu *nije* objavio lične podatke lica o kojima izveštava, niti je objavio lične podatke drugih lica koja su imala bilo kakve veze sa tekstem. KRIK u svom tekstu jeste objavio *poslovne kontakte* (e-mail adresa i poslovni broj telefona) Aleksandre Hristov koja je potpisala odgovore Mineca. Ti podaci su navedeni u samom dokumentu koji sadrži odgovore Mineca, a inače su javno dostupni na sledećim linkovima: “Hristov Consulting” i “Aleksandra Hristov”.

Iz svega ovoga proizilazi da je KRIK ispoštovao odredbe Kodeksa i to kako one koje su ovde posebno navedene (a koje Mineco tvrdi da je KRIK povredio), tako i one koje ovde nisu izričito navedene.

U tom smislu predlažemo da Komisija postupi u skladu sa članom 17 st. 3 t. 3 Poslovnika o radu Komisije, pa žalbu koju je Mineco podneo odbije kao neosnovnu.

Detaljno obrazloženje - dokazi o pravilnom postupanju portala KRIK

Da bismo Savetu za štampu pružili maksimalan uvid u činjenično stanje i dokaze o svojim tvrdnjama, u daljem tekstu ćemo citirati sve Minecove navode, onim redom kako su navedeni u žalbi, a ispod svakog ćemo dopisati svoj detaljan odgovor i pružiti jasne dokaze da smo postupali u skladu sa najvišim standardima novinarske profesije.

Navod žalbe:

Iako je kao povod za tekst o poslovanju Mineca iskorišćen deo procurelih bankarskih izveštaja, FinCEN Files-a, **KRIK se u spornom tekstu o Minecu nigde nije ogradio navodom**, koji ističu svi značajni svetski mediji, **da procureli bankarski SAR** (Suspicious Activity Reports) ne predstavljaju optužbu, a samim tim

nisu nikakav dokaz da je došlo do bilo kakvog kršenja pravila ili nezakonitog delovanja. (čime se krši Kodeks novinara Srbije, Član I Istinitost izveštavanja, tačke 3. i 5, Član IV Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3)

ODGOVOR: Ova konstatacija je potpuno pogrešno postavljena, jer novinari KRIK-a apsolutno nigde u članku nisu napisali ili tvrdili da su procureli bankarski dokumenti “**dokaz**” kršenja zakona, pa stoga nismo ni imali potrebu da se od toga ograđujemo. U tekstu su citirani zvanični navodi banaka i čitaocima je jasno predstavljeno da se tekst odnosi na interne bankarske istrage i izveštaje američkog Trezora, koji su ukazali na postojanje sumnje o umešanosti ove i brojnih drugih kompanija u krivična dela. U tekstu jasno stoji faktografski proverena informacija da su dve banke sastavile izveštaje SAR (Suspicious Activity Reports) u kojima su označile Minecove transakcije kao “sumnjive”. Sa dužnom pažnjom smo pristupili objašnjenju tih finansijskih provera i precizno objasnili činjenicu da je jedna od banaka odlučila da raskine saradnju sa Minecom nakon što je uradila analizu dolarskih uplata dela Minecovih kompanija. Dakle, nigde nismo naveli da je Mineco ovim prekršio zakon, niti smo tvrdili da je spominjanje u SAR-ovima dokaz krivice, pa nije bilo potrebe da se od toga ograđujemo.

Osim toga, naš tekst o kompaniji Mineco rađen je u okviru globalnog novinarskog projekta “FinCEN dosije”, kojim je rukovodila organizacija “International Consortium of Investigative Journalists” (ICIJ), zbog toga su novinari KRIK-a u članku o ovom projektu postavili link ka sajtu ICIJ-a, na kome se nalaze detaljana objašnjenja metodologije ovog novinarskog istraživanja, čime su sve potrebne informacije bile i ostale dostupne našim čitaocima.

Navod žalbe:

- KRIK Minecu nikada nije postavio precizna pitanja, niti je Minecu pružio uvid u detalje transakcija, koje su, navodno, označene kao sumnjive. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

ODGOVOR: Netačna i neprimerena tvrdnja. Novinarka KRIK-a je predstavnicima Mineca poslala veoma precizna pitanja, a osim toga je dva puta odgovorila na njihove zahteve za pojašnjenjima i oba puta im slala tražene dodatne informacije. KRIK prilaže Savetu kompletnu e-mail prepisku kao dokaz da su naša pitanja bila precizna. Dalje, novinari KRIK-a su više puta, usmeno i pismeno, jasno naglasili predstavnicima Mineca da nemaju detalje svih bankarskih transakcija koje su označene kao sumnjive. U procurelim dokumentima nije bilo informacija o preciznim datumima, pojedinačnim iznosima i pravcima svih Minecovih transakcija koje su banke označile kao sumnjive. KRIK je u ovom slučaju imao uvid samo u narativne izveštaje banaka i američkog Trezora, koji su Minecove transakcije opisivali uglavnom zbirno, kao na primer: “Banka je otkrila 99 sumnjivih transakcija, u vrednosti od preko 15 miliona dolara...”. KRIK nije mogao da pruži uvid u informacije koje ne poseduje i to smo nekoliko puta ponovili saradnicima Mineca pre objavljivanja teksta. Naglašavamo da su nam predstavnici Mineca tada u e-mail prepisci (dostavljena Savetu kao dokaz) naveli da “razumeju” da KRIK nema više podataka od onih koje im je dostavio. I u našem objavljenom tekstu o Minecu nema detalja o transakcijama, jer jednostavno nisu bili dostupni novinarima.

Navod žalbe:

- KRIK nikada nije otkrio ni jedan od navodno tri SAR-a u kojima se, navodno, pominje Mineco. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

ODGOVOR: Neprimerena tvrdnja, jer **KRIK ne poseduje procurele bankarske izveštaje - SAR-ove, pa nije ni mogao da ih javno otkrije**, a i da ih posedujemo nemamo pravo da ih objavimo. Naime, KRIK je u tekstu o Minecu jasno naveo da kroz to istraživanje citiramo SAR-ove u koji su novinari KRIK-a **imali uvid**, a da detalje ovih izveštaja objavljujemo zahvaljujući učešću u globalnom novinarskom projektu „FinCEN dosije“, koji vode Međunarodni konzorcijum istraživačkih novinara (ICIJ) i BuzzFeed News. Dakle, radi se o trećem globalnom novinarskom istraživanju u kom učestvujemo (prva dva bila su „Panamski papiri“ i „Rajski papiri“) i svaki od ovih projekata ima svoja pravila koja svi uključeni novinari moraju da poštuju. Kada su u pitanju „FinCEN dosije“, KRIK i druge partnerske organizacije nisu imale prava da poseduju i objavljuju cele procurele izveštaje, za to je neophodna specijalna dozvola vodećih novinarskih organizacija (ICIJ i BuzzFeed), koje su ove poverljive papire dobili od tajnog izvora. Jedan od glavnih razloga je upravo zaštita izvora i osetljivost samih podataka.

Navod žalbe:

- **KRIK nije ni javnosti pružio uvid u „dokaze“ o postojanju SAR-a u kojima se pominje MINECO, već imamo samo jedan delimičan „screenshot“, u kome se, u budućem vremenu, navodi da će pojedine transakcije biti u SAR-u i označene kao sumnjive.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

Ponavljamo odgovor - mi nismo ni bili u mogućnosti da javno objavimo procurele bankarske izveštaje, pre svega jer smo u njih samo imali uvid, a svaka vrsta objavljivanja celih izveštaja bila bi direktno kršenje međunarodnog novinarskog dogovora i potencijano ugrožavanje izvora. Dokaz o postojanju pomenutih SAR-ova je svakako činjenica da KRIK podatke iz tih izveštaja objavljuje u sklopu međunarodnog novinarskog projekta, koji vode respektabilne inostrane medijske organizacije. Postojanje izveštaja koji su procurili iz Trezora nigde nije dovođeno u pitanje, a u ovom međunarodnom projektu su učestvovali novinari iz 88 zemalja sveta.

Navod žalbe:

- **KRIK u tekstu nije razjasnio kako uopšte nastaju SAR izveštaji**, tendenciozno izostavljajući činjenicu da američke banke koje popunjavaju takozvani SAR (Succpiocous Activity Report) isti prosleđuju FinCEN-u, pri čemu banke moraju da odaberu jedan od propisanih povoda za prijavu. KRIK nigde nije naveo da je **jedan od povoda za prijavu dolarski promet ka ili između država koje su označene kao „jurisdikcije visokog rizika“**, kao što su to bile Srbija sa Kosovom, BiH, Makedonija, Švajcarska i Kipar. Naime, KRIK je pristrasno prećutao ovu činjenicu, dostupnu na zvaničnom sajtu <https://www.fincen.gov/reports/sar-stats> (FAQ/Glossary), dovodeći javnost u zabludu da je povod za označavanje transakcija uvek „kriminal ili korupcija“. Ovo je suprotno osnovnim načelima novinarstva, a posebno suprotno načelima istraživačkog novinarstva – koje navodno nikada ne zaobilazi bitne činjenice. (čime je prekršen Član I, tačke 1,2, 3, 4, 5, Član IV, tačke 1 i 3, Član V, tačke 1 i 3)

ODGOVOR: Netačna konstrukcija. Iz detalja bankarskih izveštaja koje smo citirali u tekstu o Minecu vidi se da povod za proveru Minecovih transakcija svakako nije bio „dolarski promet između država koje su označene kao jurisdikcije visokog rizika“, već su **povod upravo bili slučajevi korupcije u koje su umešani nekadašnji Minecovi predstavnici, kao i činjenica da je Mineco bio klijent kontroverzne banke iz Tanzanije**. Banke su to jasno navele u svojim izveštajima, pa nije bilo razloga da KRIK svojim čitaocima

nabraja koji sve ostali povodi postoje u teoriji kada neka banka sastavlja izveštaj o sumnjivim aktivnostima.

Navod žalbe:

- **KRIK Minecu nije postavio pitanja vezana za sve inkriminišuće navode** koje je kasnije objavio. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačka 4, Član V, tačka 3)

ODGOVOR: Netačna tvrdnja, KRIK je Minecu poslao pitanja koja se odnose na apsolutno sve novootkrivene problematične situacije, kao i pitanja o starijim slučajevima korupcije u kojima je došlo do značajnih promena (donete presude i poternice).

Navod žalbe:

- **KRIK nikada nije objavio demanti/reagovanje koje je MINECO uputio i KRIKU**-u svim medijima koji su tekst KRIK-a preneli delimično, ili u celosti. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačka 4, Član IV, tačka 6, Član V, tačka 3)

ODGOVOR: Potpuna neistina – Mineco nije poslao demanti portalu KRIK, niti našim novinarima. KRIK je za reakciju kompanije Mineco saznao iz drugih medija, stoga nismo ni mogli da njihove navode tretiramo kao demanti, jer zvaničan demanti nikada nismo dobili.

Navod žalbe:

- **KRIK je objavio svoj odgovor na demanti MINECA, iako sam demanti nije preneo.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačka 2)

ODGOVOR: Ponavljamo, Mineco nije poslao demanti portalu KRIK. KRIK je reagovao na neistine koje je Mineco izneo o nama, a koje su objavljene u drugim medijima.

Navod žalbe:

- **KRIK nije uvažio ni jedan odgovor MINECA kao relevantan**, niti ih pominje u prvih 65 redova teksta. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačke 1, 2, 4 i 5)

ODGOVOR: Netačno. **KRIK je uvažio sve odgovore Mineca, jer smo ih sve objavili i to dvostruko.**

Minecove odgovore smo pre svega objavili kao deo našeg članka, tako što smo ispod svake pojedinačne teme ili celine obrađene u članku naveli i sažetu verziju Minecovih odgovora, tj. njihovo viđenje tih navoda, a osim toga objavili smo (i vidljivo linkovali u okviru članka) i dokument sa Minecovim kompletnim odgovorima, koji se sastoji od sedam strana kucanog teksta. Time su čitaoci imali uvid u sve informacije koje je Mineco želeo da podeli sa nama.

Smatramo neprimerenim komentar o “broju reda” u našem članku u kom se prvi put spominje Minecov odgovor, jer nismo dužni da objašnjavamo uređivanje svojih članaka, niti bi ta sloboda trebalo da trpi pritiske. Ipak, **da bi Savet imao jasniju sliku, želimo da naglasimo - 65. red teksta je prvi deo članka, dakle Minecovi odgovori su prvi put citirani skoro na početku naše priče, iznad prvog podnaslova**, a upravo tu je i linkovan ceo dokument sa Minekovim odgovorima, pa su čitaoci odmah imali priliku da saznaju sve što je Mineco želeo da kaže javnosti.

Navod žalbe:

- **KRIK u glavnom tekstu nije objavio nijedan odgovor u celini**, koliko god je bio relevantan i precizan. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačka 1, 4, Član IV, tačka 6, Član V, tačka 3)

ODGOVOR: Potpuno netačno. **KRIK je objavio sve Minecove odgovore u celini, jer smo objavili ceo document koji smo dobili od njih, sa odgovorima na sedam strana.** Osim toga, u tekstu je objavljena i suština svakog njihovog odgovora, pažljivo smo preneli podatke svojim čitaocima tako da ne ostanu uskraćeni ni za jednu informaciju.

Navod žalbe:

- KRIK je odgovore Mineca, kao i svoja pitanja, u celini objavio samo na linku kao dokument. Pri tome, **to je JEDINI dokument kojim je “potkrepljena” čitava priča**, izuzimajući dva linka ka dokumentima koji, kako to sam KRIK navodi, nemaju nikakve veze sa MINECOM ili poslovanjem MINECA. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačke 1 i 4, Član IV, tačke 3 i 6, Član V, tačka 3)

ODGOVOR:

Netačno. KRIK-ova priča je potkrepljena velikim brojem dokumenta, jer KRIK uvek piše isključivo na osnovu zvaničnih informacija i dokumentacije. U članku precizno citiramo navode iz zvaničnih poslovnih i sudskih registara i policijske i sudske dokumentacije, a mi ćemo na zahtev rado priložiti Savetu, kao i svakom sudskom organu, sve zvanične dokumente koje posedujemo o kompaniji Mineco i njenim sadašnjim i bivšim predstavnicima, a radi se o stotinama stranica.

Kao što smo ranije objasnili, jedino nismo ni u mogućnosti da javno objavimo procurele bankarske izveštaje, pre svega jer smo u njih samo imali uvid, a svaka vrsta objavljivanja celih izveštaja bi bila direktno kršenje međunarodnog novinarskog dogovora i još važnije - time bi potencijano dodatno ugrozili izvor (uzbunjivača) koji je izveštaje dostavio novinarima. **To su jedina dokumenta koja sada nismo u mogućnosti da priložimo.**

Navod žalbe:

- **KRIK je i pitanja konstruisao manipulativno**, ne otkrivajući u pitanjima Minecu npr. na koji način se “spominju” imena pojedinaca u SAR-u, što je u tekstu, pak, pojašnjeno – nije postojao način da banka proveriti transakcije prema tim pojedincima – jer transakcija prema njima nije bilo! (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

ODGOVOR:

Netačno, naša pitanja nisu bila manipulativna, već logična, želeli smo da u ime javnosti proverimo ima li Mineco više saznanja o tome zašto su njeni predstavnici bili pod istragom banke, tačnije pitali smo *“da li je grupacija Mineco kontaktirana od strane Barclays banke povodom navoda izveštaja”*. Logično je bilo da ovo pitamo upravo jer procureli izveštaji nisu sadržali sve detalje.

Navod žalbe:

- **KRIK je čitaoce doveo u zabludu pripisavši sebi “saznanja” i “otkrića” koja im je sam MINECO pružio u odgovorima.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član I, tačka 1, Član V, tačka 3)

ODGOVOR:

Netačno. KRIK je do svih saznanja došao svojim novinarskim radom pre nego što se obratio Minecu pitanjima, a neka od tih saznanja je Mineco i potvrdio svojim odgovorima.

Navod žalbe:

- KRIK je pitanja MINECU postavio 09. septembra popodne, sa rokom za odgovore do 16. septembra. U komunikaciji je rok za odgovore produžen do 18. septembra (na srpskom i na engleskom jeziku), **a čitav tekst je objavljen već 22. septembra - bez uvažavanja ijednog odgovora.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačke 1, 2 i 3)

ODGOVOR:

Ne vidimo kršenje Kodeksa ni u ovim navodima, tačno je da smo **kompaniji Mineco dali sedam dana da odgovori na naša četiri pitanja i nekoliko potpitanja**, a nakon toga smo im produžili rok za odgovore za još dva dana, što je zaista fer postupanje sa naše strane. Nismo im tražili odgovore na engleskom jeziku, njih su predstavnici Mineca sami dodali. Tekst smo objavili uz citiranje njihovih odgovora, a objavili smo i ceo dokument sa tim odgovorima.

Navod žalbe:

- **KRIK je MINECO doveo u zabludu da će tekst uređivati “urednici iz SAD”.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član VI Odnos prema izvorima informisanja, tačka 4

ODGOVOR:

KRIK nikoga nije doveo u zabludu, englesku verziju našeg teksta o Minecu jesu uređivali urednici iz SAD-a (to su kolege iz OCCRP mreže, urednici James Wright i Drew Sullivan, Savetu dostavljamo mejl urednika OCCRP-a kao dokaz). Ta engleska verzija našeg članka o Minecu tek treba da bude objavljena na sajtu međunarodne mreže OCCRP.

Navod žalbe:

- **KRIK je objavio lične podatke konsultanta MINECA**, bez pitanja i prava na to. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član VII Poštovanje privatnosti)

ODGOVOR:

KRIK nije objavio lične podatke konsultanta Mineca (misli se na Aleksandru Hristov koja je potpisala Minecove odgovore na naša pitanja), već su objavljene samo informacije o njenim poslovnim kontaktima (e-mail adresa i poslovni telefon), jer su bili u sklopu dokumenta koji sadrži odgovore na pitanja. Ovi **podaci su inače sve vreme javno dostupni na internet prezentacijama rada agencije “Hristov consulting”:**

https://hristovconsulting.com/?page_id=17

<http://blog.aleksandrahristov.com/contact-aleksandra/>

Navod žalbe:

- **KRIK je naknadno, nakon reakcije MINECA, pokušao da diskredituje konsultante MINECA.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član VII)

ODGOVOR:

Netačno, KRIK nije pokušao nikoga da diskredituje. Konsultanti Mineca u našem tekstu, u kom odbacujemo neistine koje su izneli o našem radu, čak nisu spomenuti imenom i prezimenom, već je naveden naziv te konsultantske kuće i sledeća činjenica: “Grupacija „Mineco“ je preko svojih PR zastupnika iz firme „Hristov consulting“ domaćim medijima poslala reagovanje na istraživanje portala KRIK”. Ne vidimo zbog čega konsultanti Mineca ovo smatraju diskreditovanjem, njihova saradnja sa Minecom je javno poznata činjenica.

Navod žalbe:

- **KRIK je u svom javnom reagovanju na demanti lažno tvrdio da je “radio noću i vikendom”** na zahtev Mineca. Istina je da je KRIK na prepodnevnu molbu za pojašnjenje pitanja, nepotpuno odgovorio “kada je bio u prilici” - što je bilo u subotu u 23.30. (čime je prekršio Kodeks novinara Srbije, Član I, tačka 1, 2, Član IV, tačka 6, Član VII)

ODGOVOR:

KRIK nije ništa lažno tvrdio. Potpuno je tačno da je novinarka KRIK-a radila na pojašnjenjima informacija za Mineco vikendom i noću. Zapravo, **predstavnici Mineca su ovde Savetu izneli više neistina i nelogičnosti**, pa ćemo zarad preciznosti navesti tačne detalje ove komunikacije – saradnica Mineca se obratila novinarki KRIK-a pisanom porukom u subotu 12. septembra u 12:43h (dakle nije bila u pitanju “prepodnevna” molba), novinarka KRIK-a joj je odgovorila nakon šest minuta i navela da trenutno nije u kancelariji, ali da će sve tražene podatke poslati “najkasnije večeras”, što je i uradila, poslala je mejl sa apsolutno svim detaljnim podacima i to istog dana u 22:51h (ne u “23:30”). Iz ovoga je jasno da je naša novinarka upravo radila vikendom, van svog radnog vremena samo da bi Mineco mogao da dobije sva pojašnjenja i to u subotu tokom noći. Sve to se može videti iz priložene e-mail prepiske, kao i iz priloženog snimka ekrana mobilnog telefona u kom se vidi navedena razmena poruka.

Navod žalbe:

- **KRIK nije upoznao čitaoce sa činjenicom da su tekstove OCCRP-ja, na koje se poziva, radili isti autori** kao i ovaj tekst KRIK-a. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

ODGOVOR:

Ova tvrdnja grupe Mineco takođe nije tačna, tekstove OCCRP-ja o Minecu je 2013. godine pisalo četvoro autora (novinara), dvoje iz Srbije i dvoje iz Rumunije, od kojih je samo jedna novinarka radila na ovogodišnjem tekstu o Minecu za KRIK. Osim toga, ne vidimo zašto bi “upozoravali” čitaoce o tome, niti smo to igde videli u medijskoj praksi. Nikada na KRIK-u nismo u svojim tekstovima isticali šta je autor tog članka pisao u prošlosti, to zaista nije podatak od javnog značaja.

Navod žalbe:

- **KRIK takođe nigde ne navodi da su tekstove OCCRP-ja, koji su ovde citirani, kao što su navodno citirani i u SAR, isti autori radili kao tadašnji saradnici Centra za istraživačko novinarstvo Srbije, koji je tada bio partner OCCRP-ja.** (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

ODGOVOR:

Ponavljamo odgovor - ova informacija nije od važnosti za naše čitaoce, isticanje takvih podataka bi bilo potpuno neprofesionalno, a mi ne koristimo prostor istraživačkog portala da se hvalimo pojedinačnim poslovnim uspesima naših novinara.

Navod žalbe:

- **KRIK tendenciozno izostavlja činjenicu da je CINS te tekstove 2016. uklonio sa svojih platformi, posle odluke da uradi fact checking**, a nakon što je MINECO izneo argumentovanu žalbu pred Savetom za štampu, čija Komisija za žalbe nije mogla da usaglasi odluku. (čime je prekršen Kodeks novinara Srbije, Član V, tačka 3)

ODGOVOR:

Potpuno netačna tvrdnja, koju smatramo ozbiljnim pokušajem diskreditacije rada naših novinara.

Portal CINS, koji je ranije objavio OCCRP-ijeve tekstove o Minecu, nije uklonio te tekstove niti zbog žalbi Savetu za štampu, niti je CINS radio naknadni fact checking, niti je CINS utvrdio da ti tekstovi sadrže neku netačnu informaciju. Direktor CINS-a nam je dao pisanu potvrdu da CINS te tekstove zasigurno nije uklonio zbog netačnosti, jer su svi podaci bili provereni i tačni. Potvrdu dostavljamo Savetu kao dokaz.

Navod žalbe:

Analiza teksta objavljenog na portalu KRIKA

Naslov: Pogled u „Mineco“ imperiju: Gigant umešan u korupciju ima problem s bankama

- U samom naslovu navedene su dve neistine, čime je prekršen Kodeks novinara Srbije (u daljem tekstu Kodeks), Član I, tačke 1, 2, 5, Član IV, tačka 3, Član V, tačke 1, 2, i 3, na sledeći način:
 - Mineco nema „imperiju“, niti je gigant. Mineco grupa je u globalnim okvirima ispod srednje veličine, a njena je osnovna delatnost trgovina rudnim koncentratima metala i investiranje u rudarstvo i metalurgiju.

ODGOVOR:

Mineco grupacija posluje na četiri kontinenta, a njega matična firma „Mineco Investments“ sa Kipra ima godišnji promet veći od 200 miliona dolara, prema finansijskom izveštaju iz 2018. To svakako jeste gigant ili imperija za pojmove domaće publike, kojoj je namenjena verzija teksta na srpskom jeziku.

Navod žalbe:

- **Odgovorno tvrdimo da ni protiv koje od kompanija iz Mineco Grupe nikada nije pokrenut nijedan postupak za eventualni privredni prestup u bilo kojoj državi, gde iste posluju.**

ODGOVOR:

KRIK nije ni napisao da je protiv “kompanija iz Mineco Grupe pokrenut postupak za eventualni privredni prestup”, već smo u tekstu jasno obrazložili da postoji više slučajeva korupcije za koje su osuđeni i osumnjičeni nekadašnji predstavnici grupe Mineco, ali koji su u vreme tih upitinih događaja bili upravo aktivni predstavnici grupe Mineco. Korupcija za koju su oni osuđeni i osumnjičeni dešavala se u ime interesa kompanije, što je tvrdnja zvaničnih institucija.

Navod žalbe:

Citat: Britanska banka sprovela je istragu poslovanja moćnog rudarskog konglomerata „Mineco“, koji vodi biznismen srpskog porekla, nakon što je saznala za novinarska otkrića o umešanosti predstavnika ove kompanije u korupcijske poslove u Srbiji i Rumuniji, otkrivaju „FinCEN dosijei“. Banka je pronašla sumnjive transakcije u vrednosti od preko 15 miliona dolara i ugasila je račun ove firme. Druga banka prijavila je američkom Trezoru kao sumnjive milionske uplate „Mineco“-a rudniku „Trepča“ na Kosovu. Uprkos ovome, grupacija „Mineco“ nastavlja da dobija državne koncesije na Balkanu, a učestvuje čak i u projektu koji finansira Evropska unija, saznaje KRIK. Uprkos ovome, grupacija „Mineco“ nastavlja da dobija državne koncesije na Balkanu, a učestvuje čak i u projektu koji finansira Evropska unija, saznaje KRIK.

- Već u samom lidu spornog teksta KRIK je izneo niz neistinitih navoda, grubo prekršivši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Ni jedinom citatom, navodom, ili bilo kojim materijalnim dokazom u ovom tekstu nije potkrepljena tvrdnja da je „britanska banka sprovela istragu“ o poslovanju Mineco Grupe.

ODGOVOR: Netačno, KRIK je više puta u svom tekstu citirao navode zvanične dokumentacije iz ovih internih istraga banaka, u koju je KRIK imao uvid u okviru FinCen Files projekta.

Navod žalbe:

- Mineco nije „moćni rudarski konglomerat“, niti se ikada tako predstavljao.

ODGOVOR: KRIK nije napisao da se Mineco tako predstavljao, već smo ga mi objektivno tako opisali čitaocima, zbog činjenice da Mineco upravlja nad pet rudnika u Srbiji i Bosni i Hercegovini. Posедуje topionicu olova u Rusiji i uključen je u međunarodnu trgovinu metalima u Londonu i Švajcarskoj.

Navod žalbe:

- Britanska banka, kako se u nekoliko navrata navodi u ovom tekstu, nije utvrdila da su bilo koje transakcije nelegalne, već je, kako tvrdi KRIK, u navodnom Suspicious Activity Report-u, američka korespodentska banka (tvrdnja Krika iz pitanja Minecu - New York branch of Barclays Bank) citirala OCCRP, i na osnovu tih tekstova navodno obeležila kao sumnjive brojne transakcije koje je potpuno legalno i legitimno, na osnovu ugovornih odnosa, sprovodila kompanija Mineco Limited.

ODGOVOR: Netačno. Najpre, u našem tekstu nigde ne piše da je „Britanska banka utvrdila da su transakcije **nelegalne**“. U tekstu smo jasno objasnili da je ova banka pronašla novinarski tekst o slučajevima korupcije u koje su uključeni predstavnici kompanije „Mineco“ koji je objavila novinarska mreža OCCRP i da je nakon toga banka sprovela sopstvenu istragu poslovanja ove kompanije. Zbog pronađenih **sumnjivih** transakcija firme „Mineco“, koje je banka sama otkrila tokom sopstvene istrage, ugašen je bankovni račun te kompanije.

Navod žalbe:

- Britanska banka Barclays PLC ugasila je račun Mineco Limiteda 15. septembra 2015. godine, bez obrazloženja, kako je to Mineco potvrdio u odgovorima na pitanja srpskom portalu

KRIK.

ODGOVOR: Ovo svakako ne pobija, već potvrđuje pisanje portala KRIK.

Navod žalbe:

- Povezana kompanija Mineco International Limited je, kao što je Mineco odgovorio KRIK-u, kupovala koncentrate olova i cinka u navedenom periodu od Trepče under PAK. Ovu rečenicu ne možemo smatrati spornom, da je, kojim slučajem, pojašnjen razlog zbog koga je Mineco International Limited vršio „milionske uplate“ ovom preduzeću. O poslovanju Mineca sa Rudnikom Trepča under PAK bila je redovno obaveštavana i široka javnost u regionu, putem saopštenja Mineco Grupe.

ODGOVOR: Ceo odnos Mineca sa rudnikom Trepča jeste detaljno pojašnjen u donjem delu teksta na portalu KRIK.

Navod žalbe:

- Nijedna članica Mineco Grupe nikada nije ništa „dobila“ od bilo koje vlade na teritoriji bilo koje države, već je imala najbolje ponude na tenderima ili javnim nadmetanjima, a sve što je koristila i koristi – plaćala je i plaća u skladu sa zakonima i propisima država u kojima posluje. Rudnici u kojima je Mineco jedan od vlasnika, u Bosni i Hercegovini i u Srbiji, uredno i na vreme izmiruju sve troškove, uključujući koncesije, odnosno rudne rente, poreze, a ne koriste ni u jednoj državi ni jedan oblik subvencionisanja novih radnih mesta, čak i kada na to imaju pravo.

ODGOVOR: Izraz “dobitnik koncesija” je opšteprihvaćen kolokvijani izraz, nema negativno značenje, već jasno govori o specifičnoj vrsti saradnje koju neka firma ima sa državom. Mineco čak ni ne poriče da ima koncesije, pa se ovim delom navoda dalje nećemo baviti.

Navod žalbe:

- Britanska kompanija Mineco Limited zajedno sa partnerima počela je 2017. godine rad na velikom evropskom projektu IMP@CT čiji je cilj bio da pronađe najbolje metode za iskorišćavanje manjih nalazišta metala. U okviru ovog projekta 10 partnerskih organizacija iz Velike Britanije, Francuske, Nemačke i Finske bavile su se se pronalaženjem inovativnog načina za eksploataciju mineralnih sirovina na manjim nalazištima, čija je eksploatacija sa postojećim rešenjima neisplativa. Za Mineco je učešće u ovom projektu bila čast, ali i dokaz ispravnog postupanja u praksi vođenja rudnika, s obzirom na to da je prepoznata kao kompanija koja je uvek posezala za inovativnim rešenjima i oslanjala se na najbolje međunarodne prakse i principe kako bi došao do najboljih modela eksploatacije. Takođe, učešće u ovom projektu, zasigurno predstavlja i validan dokaz o legalnosti poslovanja Mineca, s obzirom na to da je morao da prođe proveru nadležnih evropskih institucija.

ODGOVOR: KRIK je napisao da Mineco “učestvuje čak i u projektu koji finansira Evropska unija”, a Mineco je svojim navodima samo potvrdio tačnost našeg članka. Detalje o tom projektu smo naveli u donjem delu članka, opisali smo taj projekat kao jasan primer uticaja kompanije Mineco.

Navod žalbe:

- Postoji pravosnažna presuda protiv jednog bivšeg akcionara Mineco Grupe u Rumuniji kao i jednog bivšeg člana uprave Mineca, zbog navodne „trgovine uticajem“. Ni jedan ni drugi nisu više ni u upravljačkoj niti u vlasničkoj strukturi Mineco Grupe.

ODGOVOR: U vreme kada je ova pravosnažna presuda doneta protiv Dimitrija Aksentijevića, osnivača grupe Mineco, on je i dalje bio zvanični vlasnik velikog dela ove grupacije. Tek nakon što je presuda postala pravosnažna, čime je za njim postala aktivna međunarodna poternica, Aksentijević je preneo svoj udeo u Minecu na Sinišu Bogićevića.

Osim toga, radi se o veoma ozbiljnom slučaju korupcije, Aksentijević je osuđen da je zajedno sa tadašnjim direktorom Mineca Aleksandrom Andrejevićem podmitio sudiju u Rumuniji i to u nameri da bi Mineco mogao da dobije povoljnu sudsku presudu. Obojica su u vreme davanja mita i trgovine uticajem bili aktivni predstavnici firme Mineco.

Navod žalbe:

- Ne postoji ni jedna presuda protiv bilo kog vlasnika ili člana uprave, bilo koje kompanije Mineco Grupe u Srbiji. Ne postoji ni jedan sudski postupak koji se vodi protiv bilo kog člana uprave ili vlasnika bilo koje kompanije Mineco Grupe.

ODGOVOR: Postoji slučaj korupcije u Srbiji, u kom su osumnjičena trojica bivših direktora Mineca, sumnjiče se da su oštetili Navip u vreme dok su radili za Mineco grupaciju, a ta optužnica je upravo sada u fazi potvrđivanja pred Višim sudom u Beogradu. Iako ne postoji presuda u Srbiji, postoji postupak koji je u toku, a to ne umanjuje značaj ove informacije za javnost. (Dokaz dostavljamo Savetu – zvaničan odgovor Višeg suda u Beogradu)

Navod žalbe:

- Ni jedna članica Mineco Grupe nikada nije bila umešana ni u jedan privredni prestup, niti je protiv njih vođen bilo koji postupak u bilo kojoj zemlji u kojima posluju.

ODGOVOR: Ovo nismo ni napisali u svom tekstu.

Navod žalbe:

- Tačno je da je OCCRP pisao o „više slučajeva“, optužujući predstavnike Mineca za korupciju u Srbiji i Rumuniji. Međutim, OCCRP ni tada, kao ni KRIK danas, nije uzeo u obzir dokumentaciju koju je imao u vezi sa tim slučajevima i nesporne dokaze da predstavnici Mineca nisu počinili krivična dela.

ODGOVOR: Ova tvrdnja je potpuno nelogična. OCCRP i KRIK objavljuju isključivo zvaničnu (u ovom slučaju tužilačku i sudsku) dokumentaciju, jer dokaz da neko nije počinio krivično delo može biti samo i isključivo pravosnažna presuda. Kada se radi o nekadašnjim Minecovim predstavnicima, postoji pravosnažna presuda da dvojica njih upravo jesu počinila krivično delo u Rumuniji dok su radila za Mineco, dok se trojica bivših direktora sada nalaze na spisku optuženih pred Višim sudom u Beogradu.

Navod žalbe:

Citat: Trebalo je dve godine da istraživačke priče novinarske mreže OCCRP o upletenosti rudarskog konglomerata „Mineco“ u korupcijske poslove na Balkanu privuku pažnju britanske banke „Barclays“. Novinari OCCRP-ja su još 2013. otkrili da je tadašnji vlasnik grupe „Mineco“, britanski državljani srpskog porekla Dimitrije Miki Aksentijević, podmitio rumunskog sudiju kako bi njegova firma pobedila u sudskom sporu, a da su njegovi direktori osumnjičeni za finansijsku prevaru u Srbiji — da su oštetili „Navip“, nekada jednog od najvećih domaćih proizvođača alkoholnih pića.

- U drugom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
- Aksentijević ni 2013. nije bio jedini vlasnik Mineco Grupe, već samo jedan od akcionara.

ODGOVOR: KRIK nije ni napisao da je Aksentijević “jedini vlasnik”.

Navod žalbe:

- Novinari OCCRP-ja preneli su 2013. godine priču iz Rumunije o navodnom podmićivanju sudije. U trenutku kada su novinari OCCRP-ja, a sada novinari KRIK-a, pisali tu priču, nije postojala optužnica protiv jednog od tadašnjih vlasnika Mineco Grupe Dimitrija Aksentijevića. Mineco, inače, nije imao nikakav interes u bilo kakvom sudskom sporu koji se vodio u Rumuniji, niti je bilo koja kompanija Mineco Grupe bila predmet istrage.

ODGOVOR: Ovaj slučaj je sada pravosnažan, dokazano je da je tadašnji vlasnik Mineco grupe Dimitrije Aksentijević kriv za korupciju, a u tadašnjim OCCRP tekstovima on je pravilno opisan kao “osumnjičeni” i “pod istragom”. Tada su citirana zvanična dokumenta iz istrage. Stari OCCRP tekstovi nisu ni predmet ove žalbe, ali želimo da ukažemo Savetu da su saradnici portala KRIK i tada kao i sada poštovali novinarski kodeks.

Navod žalbe:

- Pravosnažna presuda u ovom slučaju datira iz aprila 2018. godine, što znači da je OCCRP skoro pet godina kršio pretpostavku nevinosti, a pri tome se pisanje ovog portala može okarakterisati i kao pritisak na sud. Mineco je od prvog objavljivanja teksta na OCCRP-ju, slao toj redakciji brojne dokaze o zbivanjima u vezi sa slučajem. Činjenica sa kojom su bili upoznati novinari OCCRP-ja jeste da je Mineco na tenderu za rudnik Moldomin izabran za najboljeg ponuđača, čime je stekao pravo da kupi zemljišne parcele koje čine celinu reona bankrotiranog rudnika, da preuzme i postojeću rudarsko-eksploatacionu dozvolu radi njegove revitalizacije i ponovnog puštanja u rad. Međutim, jedan poverilac rudnika je pokrenuo postupak protiv stečajnog upravnika RTZ Moldomin-a, ali je to postupak koji za Mineco nije imao nikakav značaj. Međutim, Aksentijević jeste optužen, a potom i osuđen za navodni pokušaj “trgovine uticajem”, odnosno da je, navodno, dao jednom sudiji novac da bi on uticao na sudiju u slučaju tužbe poverioca protiv stečajnog upravnika.

ODGOVOR: Netačno, u tadašnjim OCCRP tekstovima predstavnici Mineka su pravilno opisivani kao osumnjičeni i “pod istragom”. Tada su citirana zvanična dokumenta iz istrage. Ponavljamo, stari OCCRP

tekstovi nisu ni predmet ove žalbe, ali želimo da ukažemo Savetu da su saradnici portala KRIK i tada kao i sada poštovali novinarski kodeks. Ostali navodi o rudniku u Rumuniji su tvrdnje Mineca za koje nemamo priložene dokaze, niti su važne za sadašnji trenutak u kom postoji pravosnažna sudska presuda o tome da su tadašnji visoki predstavnici Mineca ozbiljno prekršili zakon u Rumuniji.

Navod žalbe:

- Mineco je, u odgovorima na pitanja, obavestio KRIK da je Aksentijević 2018. podneo predstavku Međunarodnom sudu za ljudska prava protiv Rumunije, zbog grubog kršenja ljudskih prava i zbog, između ostalog, protivustavnog i protivzakonitog konstruisanja navodnog izvršenja krivičnog dela, kao i zbog osude u postupku protiv sudijske - u kome nije imao ni učešće ni mogućnost da se brani na bilo koji način.

ODGOVOR: KRIK je objavio ovaj odgovor, nalazi se u našem tekstu, kao u objavljenom dokumentu sa svim ostalim njihovim odgovorima. Time smo poštovali novinarska pravila i dali smo Minecu mogućnost da javnost sazna i njihovo kompletno obrazložene situacije.

Navod žalbe:

- Što se tiče optužbi da su predstavnici Mineca oštetili „Navip“, napominjemo da ni jedan direktor Mineca nikada nije bio optužen za finansijsku prevaru u Srbiji. Sumnja u njihovo delovanje u ovom slučaju u potpunosti je iskonstruisana. Istražni organi ispitivali su slučaj „Navipa“ pre 9 godina i do danas nema nikakve optužnice na teret bilo kog lica koje je tada bilo zaposleno u Minecu.

ODGOVOR: Netačna tvrdnja, tri nekadašnja direktora Mineca (Dragan Tomić, Bogdan Komlenac i Aleksandar Andrejević) nalaze se na optužnici koja je u fazi potvrđivanja pred Višim sudom u Beogradu, to je zvaničan podatak iz Višeg suda u Beogradu. (Dostavljamo dokaz Savetu – odgovor Višeg suda). Oni se sumnjiče da su finansijski oštetili Navip u vreme dok su radili za Mineco grupu i sumnjiče se da su to uradili za korist Mineca, to su zvanične informacije iz istrage.

Navod žalbe:

- Mineco ni na koji način nije oštetio Navip, o čemu je pružio brojne dokaze novinarima OCCRP-ja, odnosno CINS-a, onim istima koji su odgovorni za sporni tekst KRIK-a (predmet ove žalbe).

ODGOVOR: Sudski organi tek treba da utvrde da li su nekadašnji predstavnici Mineca naneli štetu Navipu. KRIK kao validne informacije može da računa samo pravosnažne sudske presude i zvaničnu dokumentaciju državnih institucija.

Navod žalbe:

- KRIK tendenciozno izostavlja datume događaja o kojima piše, stvarajući lažnu predstavu o svim događajima.

ODGOVOR: Potpuno netačno, svi datumi o gorespomenutim slučajevima su detaljno navedeni u donjem delu istog teksta na portalu KRIK.

Navod žalbe:

Citat: *Sredinom 2015. godine, „Barclays“ banka, u kojoj je račun imala londonska firma iz ove poslovne grupe — „Mineco LTD“, pokrenula je istragu široke mreže njenih povezanih preduzeća. Banka je otkrila 99 sumnjivih transakcija, u vrednosti od preko 15 miliona dolara, a za neke od njih je rekla da „potencijalno predstavljaju prihode od mita i korupcije“. Zatim je zatvorila račun ove kompanije i podnela izveštaj odeljenju američkog Trezora koje se bavi suzbijanjem finansijskog kriminala (FinCEN).*

• U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačka 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:

- KRIK ovde navodi da je banka „otkrila“ 99 sumnjivih transakcija. Mineco je u odgovorima KRIK-u jasno naznačio da su sve transakcije koje su vršene bile u potpunosti legalne i legitimne, proistekle iz ugovornog odnosa ili finansiranja razvojnih projekta ćerki firmi kroz transfere kapitala i/ili davanje kredita.

ODGOVOR: KRIK je u svom tekstu citirao zvaničan bankarski izveštaj o 99 sumnjivih transakcija, kao i Minecov odgovor na tu temu.

Navod žalbe:

- Kao izuzetno važnu činjenicu navodimo i da je Mineco, preko svoje ovlašćene konsultanske kuće u tri navrata tražio pojašnjenje o ovim navodno sumnjivim transakcijama, kao i četvrti put, u samim odgovorima. Mineco je želeo da pruži detaljne odgovore, ali je novinarka KRIK-a tvrdila da nemaju podatke o smeru, iznosima i datumima tih 99 transakcija. Mineco je kao dopunu dobio navode o tome o kojim povezanim preduzećima se radi, kao i koja se povezana lica „spominju“ u SAR-u.

ODGOVOR: KRIK je svaki put odgovorio Minecovo ovlašćenoj konsultanskoj kući - usmeno i pismeno, svaki put je jasno naglasio predstavnicima Mineca da **nemamo detalje bankarskih transakcija koje su označene kao sumnjive**. Dakle, **u procurelim dokumentima nije bilo informacija o preciznim datumima**, pojedinačnim iznosima i pravcima svih Minecovih transakcija koje su banke označile kao sumnjive. KRIK je u ovom slučaju imao uvid samo u narativne izveštaje banaka i američkog Trezora, koji su Minecove transakcije opisivali uglavnom zbirno, kao na primer: *“Banka je otkrila 99 sumnjivih transakcija, u vrednosti od preko 15 miliona dolara...”*. **KRIK nije mogao da pruži uvid u informacije koje ne poseduje**, u samom našem objavljenom tekstu o Minecu nema detalja o transakcijama, jer jednostavno nisu bili dostupni novinarima.

Navod žalbe:

- Mineco Limited, koji je jedini iz Mineco Grupe imao račun u ovoj banci je preduzeće specijalizovano za razvoj rudarskih projekata i raspolaže sa dokumentacijom vezanom za svoje prihode, kao i rashode. Nije jasno na koji način KRIK, bez ikakve ograde, može da prenese navod iz bankarskih dokumenata da Mineco ima prihode od mita i korupcije. Posebno ako se ima u vidu činjenica da je kao povod za navodnu sumnju iskorišćen upravo tekst istih autora, odnosno tekst

OCCRP-ja!

ODGOVOR: Netačno. KRIK nije preneo da “Mineco ima prihode od mita i korupcije”, već da banka sumnja da neke Minecove transakcije „potencijalno predstavljaju prihode od mita i korupcije”, dakle na našem sajtu je precizno citiran zvaničan dokument, uz veoma jasnu ogradu.

Navod žalbe:

Detalje ovog izveštaja objavljujemo zahvaljujući globalnom novinarskom projektu „FinCEN dosijeji“, koji vode Međunarodni konzorcijum istraživačkih novinara (ICIJ) i BuzzFeed News, a u kom učestvuju OCCRP i KRIK.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, Član I Istinitost izveštavanja, tačke 3 i 5, Član IV Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:

- Detalji ovog Minecu nikada nisu predstavljeni niti Minecu, niti javnosti, niti su u okviru pitanja pojašnjeni. Takođe, u okviru teksta je objavljen svega jedan „screenshot“ dela navodnog izveštaja u kome se navodi da je Mineco, kada je pregledan listing transakcija u prethodnih pet godina, od avgusta 2010. do avgusta 2015. primio ili poslao 109 transakcija u iznosu od 15.063.679,40 dolara, te da je od toga 99 poslato povezanim licima ili primljeno od njih. Tih 99 transakcija će, kako piše u tekstu na „screenshotu“, biti uključene u Suspicious Activity Report.

ODGOVOR:

Neprimerena tvrdnja, jer **mi nismo ni mogli da javno otkrijemo cele SAR-ove, tj. procurele bankarske izveštaje, jer ih ne posedujemo i na to nemamo pravo.** Naime, KRIK je u tekstu o Minecu jasno naveo da kroz to istraživanje citiramo SAR-ove u koji su novinari KRIK-a **imali uvid**, a da detalje ovih izveštaja objavljujemo zahvaljujući globalnom novinarskom projektu „FinCEN dosijeji“, koji vode Međunarodni konzorcijum istraživačkih novinara (ICIJ) i BuzzFeed News, a u kom učestvuje i KRIK.

KRIK i druge partnerske organizacije nisu imale prava da poseduju i objavljuju cele procurele izveštaje, za to je neophodna specijalna dozvola vodećih novinarskih organizacija (ICIJ i BuzzFeed), koje su ove poverljive papire dobili od tajnog izvora. Jedan od glavnih razloga je upravo zaštita izvora i visoka osetljivost samih podataka. Dakle, mi nismo ni bili u mogućnosti da javno objavimo procurele bankarske izveštaje, pre svega jer smo u njih samo imali uvid, a svaka vrsta objavljivanja celih izveštaja bila bi direktno kršenje međunarodnog novinarskog dogovora. I još važnije - time bi potencijano dodatno ugrozili izvor (uzbunjivača) koji je izveštaje dostavio novinarima BuzzFeed-a.

Navod žalbe:

- KRIK ni ovde, kao ni bilo gde drugde u tekstu, ne navodi ogradu koju koristi i ICIJ, u okviru čijeg projekta su i pisali tekst o Minecu, a to je da se navodi iz bankarskih izveštaja ne mogu smatrati dokazom bilo kakvog prekršaja ili počinjenog krivičnog dela.

Ponavljamo odgovor - Ova konstatacija je potpuno pogrešno postavljena, jer novinarski KRIK tim apsolutno nigde u svom članku nije napisao ili tvrdio da su procureli bankarski dokumenti “dokaz” kršenja zakona, pa stoga nismo ni imali potrebu da se od toga ograđujemo. Tekst je pažljivo pisan, citira

zvanične navode banaka i čitaocima je jasno predstavljeno da se naš tekst odnosi na interne bankarske istrage i izveštaje USA Trezora, koji su ukazali na postojanje sumnje o umešanosti ove i brojnih drugih kompanija u krivična dela. **U našem tekstu jasno stoji faktografski proverena informacija da su dve banke sastavile izveštaje u kojima su označile Minecove transakcije kao "sumnjive"**. Sa dužnom pažnjom smo pristupili objašnjenju tih finansijskih provera i precizno objasnili javnosti činjenicu da je jedna od banaka odlučila da raskine saradnju sa Minecom nakon što je uradila analizu dolarskih uplata dela Minecovih kompanija. Dakle, **mi nigde nismo naveli da je Mineco ovim prekršio zakon, niti smo tvrdili da je spominjanje u izveštajima dokaz krivice, pa nije bilo potrebe da se od toga ograđujemo**.

Osim toga, naš tekst o kompaniji Mineco rađen je u okviru globalnog novinarskog projekta "FinCEN Files", kojim je rukovala organizacija "International Consortium of Investigative Journalists" (ICIJ), zbog toga je KRIK tim u našem članku o ovom projektu postavio link ka online stranici ICIJ, na kojoj se nalaze detaljana objašnjenja celokupne metodologije ovog novinarskog istraživanja, čime su sve potrebne informacije bile i ostale dostupne našim čitaocima.

Navod žalbe:

U dokumentima FinCEN-a koji su procurili do novinara nalaze se tri izveštaja koji se tiču „Mineco“ grupe. Dva je sastavila „Barclays“, a treći američka banka „New York Mellon“ koja je takođe analizirala poslovanje grupe, označivši kao sumnjive transakcije koje je „Mineco“ imao sa rudnikom „Trepča“ na Kosovu. Oni pružaju nove detalje o poslovanju ove moćne korporacije koja operiše na četiri kontinenta.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istititost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Ni jedan dokument FinCEN-a ne pruža ni jedan nepoznat i novi detalj o poslovanju Mineco Grupe. Svi za javnost važni podaci, koji ne predstavljaju poslovnu tajnu, o Mineco Grupi su javno dostupni.

ODGOVOR: Netačno. Nikada pre novinarskog "FinCEN Files" projekta javnost nije znala da je poznata banka raskinula saradnju sa firmom iz grupacije Mineco, kao i da se poslovanje ove grupacije našlo pod internom istragom stranih banaka.

Navod žalbe:

- Mineco nikada nije video, kao ni javnost, ni jedan SAR o svom poslovanju.

ODGOVOR: Više puta smo iznad naveli zašto je za KRIK nemoguće da javno objavi SAR-ove.

Navod žalbe:

- Javnost je od ranije upoznata sa saradnjom Mineco International Limiteda sa Trepčom under PAK/Trepča JSC, kao i sa Preduzećem Trepča iz Zvečana, a takođe je KRIK o tome obavešten u odgovorima Mineca.

ODGOVOR: KRIK je u svom tekstu izneo mnoge nove detalje ovih saradnji, objavili smo podatke o nekim ugovorima o kojima se nije ranije pisalo u medijima, a javnost pre našeg teksta zasigurno nije znala da je

inostrana banka neke od uplata koje je Mineco slao Trepči označila kao “sumnjive”. Osim toga, KRIK je do svih saznanja došao svojim novinarskim radom pre nego što se obratio Minecu pitanjima, a samo neka od tih saznanja je Mineco potvrdio svojim odgovorima. (Imamo i dokaze u vidu pitanja upućenih rudniku Trepča, kome smo pisali pre obraćanja Minecu.)

Navod žalbe:

“Mineco” grupaciju je 2003. godine osnovao Aksentijević, koji poslovne korene ima u čuvenoj međunarodnoj korporaciji „Glencore” iz Švajcarske, umešanoj u skandale širom sveta. Njenog vlasnika Marka Riča američke vlasti tražile su zbog utaje poreza, reketiranja i kršenja sankcija. Preminuo je 2013. godine.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Aksentijević je bio jedan od vlasnika Mineco Grupe, a nikada jedini vlasnik.

ODGOVOR: KRIK nije ni napisao da je Aksentijević “jedini vlasnik”, već da je osnovao Mineco grupaciju, jer je svakako provereno da je on jedan od njenih osnivača.

Navod žalbe:

- Tačno je da je on pre toga radio u kompaniji Glencore. Nejasno je s kojim pravom i osnovom bilo ko može da stavlja Aksentijevića u kontekst poslovanja Glencora, pa samim tim i da povezuje osnivanje Mineco Grupe sa bilo kojom drugom kompanijom ili drugim pojedincima, sa kojima nema nikakve veze, poput Glencora i Marka Riča.

ODGOVOR: KRIK nije “povezao osnivanje Mineco Grupe sa bilo kojom drugom kompanijom”, već smo precizno opisali poslovnu prošlost osnivača kompanije Mineco, to je relevantan podatak od javnog značaja, jer pišemo o kompaniji Mineco, koja ima državne koncesije.

Navod žalbe:

- Istine radi, a i radi ukazivanja na neutemeljenost istraživanja KRIK-a, Mark Rič nije nikada bio vlasnik Glencora. Na osnovu javno dostupnih podataka, Mark Rič je 1994. prodao svoj udeo u firmi koja je nosila njegovo ime - kompaniji Glencore International.

ODGOVOR: Ova Minecova rečenica je kontradiktorna sama po sebi i nema potrebe za daljim komentarisanjem.

Navod žalbe:

Nakon što je Aksentijević osuđen zbog podmićivanja rumunskog sudije 2018. godine, vlasništvo nad grupom „Mineco” prešlo je na drugog, manje poznatog, biznismena srpskog porekla koji ima prebivalište u Rusiji — Sinišu Bogićevića.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, Član V Novinarska pažnja, tačka 3, na sledeći način:
 - Tačno je da Aksentijević više nije u vlasničkoj strukturi Mineco Grupe od sredine 2018. Nije tačno da je Siniša Bogićević tek 2018. godine postao akcionar Mineco Grupe, kako se to implicira u ovom

pasusu.

ODGOVOR:

KRIK ne implicira da je Siniša Bogićević “tek 2018. godine postao akcionar” Mineco Grupe, to nismo ni napisali, već da je 2018. na njega prešlo većinsko vlasništvo. KRIK nema razlog da tvrdi nešto pogrešno o ovome, jer posedujemo zvaničnu dokumentaciju o tome da se Bogićević pojavljuje u vlasničkoj strukturi Mineca mnogo pre 2018. godine.

Navod žalbe:

Citat: Slučajevi korupcije, presuda protiv osnivača, prijava FinCEN-u i gašenje računa u „Barclays“ banci, nisu zaustavili „Mineco“. Korporacija i dalje posluje globalno i širi svoju imperiju.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačka 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
- Nigde se nikada nije vodio ni jedan postupak protiv bilo koje kompanije iz Mineco Grupe.

ODGOVOR: KRIK to nije ni napisao. Pisali smo o slučajevima korupcije za koje su osuđeni i osumnjičeni nekadašnji predstavnici grupe Mineco, ali koji su u vreme tih upitnih događaja bili upravo aktivni predstavnici grupe Mineco.

Navod žalbe:

- Ne postoje slučajevi korupcije u koje je umešan Mineco.

ODGOVOR: Postoji više slučajeva korupcije za koje su osuđeni i osumnjičeni nekadašnji predstavnici grupe Mineco, ali koji su u vreme tih upitnih događaja bili upravo aktivni predstavnici grupe Mineco.

Navod žalbe:

- Postoji JEDNA pravosnažna presuda protiv BIVŠEG akcionara Mineco Grupe.

ODGOVOR: U vreme kada je ova pravosnažna presuda doneta protiv Dimitrija Aksentijevića, osnivača grupe Mineco, on je i dalje bio zvanični vlasnik dela ove grupacije. Tek nakon što je presuda postala pravosnažna, čime je za njim postala aktivna međunarodna poternica, Aksentijević je preneo svoj udeo u Minecu na Bogićevića. Osim toga, radi se o veoma ozbiljnom slučaju korupcije, Aksentijević je osuđen da je zajedno sa tadašnjim direktorom Mineca Aleksandrom Andrejevićem podmitio sudiju u Rumuniji i to u nameri da Mineco dobije povoljnu presudu.

Navod žalbe:

- Ne postoje “slučajevi korupcije”, kako KRIK ponovo navodi, koristeći uporno množinu.

ODGOVOR:

Postoji i drugi slučaj korupcije, u kom su osumnjičena trojica bivših direktora Mineca, sumnjiče se da su oštetili Navip, a ta optužnica je upravo u fazi potvrđivanja pred Višim sudom u Beogradu.

Navod žalbe:

- Prijava FinCEN-u, ukoliko postoji, ne predstavlja nikakav dokaz za bilo kakvo protizakonito poslovanje. Posebno, s obzirom na činjenicu da je javno objavljena informacija da je 96 odsto od ukupnog broja SAR izveštaja – potpuno nerelevantno, odnosno nema nikakvih indicija da je došlo do bilo kakvog kršenja zakona.

ODGOVOR:

KRIK nije tvrdio da je prijava FinCenu dokaz kršenja zakona, ali bi to trebalo da bude važna informacija državnim organima kada odlučuju da li će novac građana poveriti kompaniji koju velike banke više puta prijavljuju za proveru pred USA Trezorom. Podatak da je “96 odsto od ukupnog broja SAR izveštaja potpuno nerelevantno” nije tačan i ne znamo zašto ga Mineco navodi.

Navod žalbe:

- Gašenje računa u Barclays banci, kao i navodni SAR o Minecovim legalnim i legitimnim dolarskim transakcijama jeste, prema tvrdnji samog KRIK-a, isključivo posledica pisanja novinara OCCRP-ja, sadašnjih novinara KRIK-a protiv Mineca, još 2013. godine.

ODGOVOR:

Netačno. U tekstu smo jasno objasnili da je ova banka pronašla tekst o korupciji kompanije „Mineco“ koji je objavila novinarska mreža OCCRP, a da je nakon toga banka sprovedla sopstvenu istragu poslovanja ove kompanije. Zbog sumnjivih transakcija firme „Mineco“, koje je banka otkrila tokom istrage, ugašen je njen račun. Dakle, banka je to uradila zbog svojih internih provera, kao što i piše u tekstu.

Navod žalbe:

- O navodnim prijavama FinCEN-u, Mineco Grupa nije imala niti je mogla da ima ikakva saznanja, kao što ne bi mogla ni bilo koja druga kompanija na svetu. One su strogo poverljive!

ODGOVOR: Takve istrage nisu uvek strogo poverljive. Rezultati nekih istraga FinCen-a bivaju javno objavljeni na njihovom sajtu, a u nekim slučajevima FinCEN kontaktira kompanije i finansijske institucije koje su istražili - kako bi ih obavestili o kaznama.

Navod žalbe:

- KRIK navodi prijavu FinCEN-u kao činjenicu, iako za to ne pruža dokaze. Nigde ne pojašnjava ni kako uopšte nastaju SAR izveštaji, odnosno tendenciozno izostavlja činjenicu da američke banke koje popunjavaju takozvani SAR, isti prosleđuju FinCEN-u uz odabir jednog od propisanih povoda za prijavu. Nigde nije navedeno da je jedan od povoda za prijavu dolarski promet ka ili između država koje su označene kao “jurisdikcije visokog rizika”, kao što su to bile Srbija sa Kosovom, BiH, Makedonija, Švajcarska i Kipar. KRIK je pristrasno prećutao ovu činjenicu - dovodeći javnost u zabludu da je povod za označavanje transakcija uvek “kriminal ili korupcija”. Ovo je posebno suprotno načelima istraživačkog novinarstva – koje navodno nikada ne zaobilazi bitne činjenice.

ODGOVOR: Netačna konstrukcija. Iz detalja bankarskih izveštaja koje smo u tekstu o Minecu citirali vidi se da povod za proveru Minecovih transakcija bankama svakako nije bio “dolarski promet između država

koje su označene kao jurisdikcije visokog rizika”, već su **povod upravo bili slučajevi korupcije u koje su umešani nekadašnji Minecovi predstavnici, kao i činjenica da je Mineco bio klijent veoma kontroverzne banke iz Tanzanije**. Banke su to jasno navele u svojim izveštajima, pa nije bilo razloga da KRIK svojim čitaocima nabraja koji sve ostali povodi postoje u teoriji kada neka banka sastavlja izveštaj o sumnjivim aktivnostima.

Navod žalbe:

- Mineco nije imperija, već kompanija koja prirodno raste, s obzirom na to da svoj legalni profit, kako je to redovno saopštavala javnosti i u Srbiji i u regionu Zapadnog Balkana, planski i legitimno ulaže u razvojne projekte. Kompanija od svog početka deluje globalno, s obzirom da se u osnovi bavi rudarstvom i trgovinom rudnim koncentratima na međunarodnom tržištu. Takođe, kompanija je vrlo transparentno najavljivala i objavljivala detalje o svim svojim investicijama i planovima.

ODGOVOR: Mineco grupacija posluje globalno, što i sama potvrđuje, grupacija se sastoji od više kompanija, a njega matična firma ima godišnji promet veći od 200 miliona dolara. To svakako jeste poslovna imperija za pojmove domaće publike, kojoj je namenjena verzija teksta na srpskom jeziku. Ne smatramo da smo ovim opisom na bilo koji način oštetili Mineco.

Navod žalbe:

Citat: „Mineco“ sklapa ugovore sa vladama na Balkanu i upravlja nad pet rudnika u Srbiji i Bosni i Hercegovini. Posедује topionicu olova u Rusiji i uključen je u međunarodnu trgovinu metalima u Londonu i Švajcarskoj. Njegova matična firma „Mineco Investments“ sa Kipra ima godišnji promet veći od 200 miliona dolara, prema finansijskom izveštaju iz 2018.

• U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1 i 2, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, na sledeći način:

- Kompanije Mineco Grupe sklapaju ugovore o istražnim i eksploatacionim pravima, odnosno koncesijama, sa vladama, nakon što iznesu najbolje ponude na tenderima ili javnim nadmetanjima. To je jedini vid poslovnog odnosa Mineco Grupe sa državnim organima u regionu – Mineco ništa ne nudi i ne prodaje državnim organima, niti je ikada bilo koja kompanija aplicirao za bilo koje subvencije. Primera radi, Rudnik Veliki Majdan koji je bio potpuno devastiran i potopljen, nakon stečaja 2006. godine, preuzeo je upravo Mineco sa partnerima. Njegovu revitalizaciju Agencija za stečaj Republike Srbije proglasila je jednom od najbolje rešenih i sada taj rudnik uspešno radi, zapošljava 300 ljudi i istovremeno kontinuirano ulaže u razvoj lokalne zajednice.

ODGOVOR: KRIK u tekstu nije ni pisao da Mineco nešto “nudi i prodaje” državnim organima, a nismo pisali ni o kvalitetu i legalnosti saradnje Mineco grupe sa državama, već smo samo naveli da “*Mineco sklapa ugovore sa vladama sa Balkana*”, što je **ovde i Mineco jasno potvrdio kao tačno**.

Navod žalbe:

- Mineco Limited ima ćerke firme, u kojima je vlasnik samostalno ili sa partnerima, a koje imaju svoje organe uprave, kako je to uobičajeno i u skladu sa zakonima.

ODGOVOR: Ne vidimo zašto Mineco prilaže ovo pojašnjenje, jer KRIK nije ni tvrdio ništa netačno o firmi Mineco Limited, **niti je Mineco ovim doveo u pitanje tačnost naših navoda.**

Navod žalbe:

U odgovoru na pitanja novinara OCCRP/KRIK, grupacija „Mineco“ je rekla da jeste „prekinuta saradnja sa ‘Barclays’ bankom“, ali da nemaju saznanja o tome da su banke prijavljivale njihove transakcije kao sumnjive.

- U ovom delu teksta se prepoznaje da KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačka 4, IV Odgovornost novinara, tačka 6, na sledeći način:

- Tek u 65. redu glavnog teksta KRIK-a prvi put nailazimo na jedan odgovor koji je pružio Mineco na pitanja KRIK-a. Ovaj odgovor je tačan i iza njega, kao i iza svih ostalih, Mineco čvrsto stoji, ali ostaje pitanje zbog čega ni na jedan od gornjih navoda redakcija KRIK-a ili nije postavila pitanje, ili nije dala prostor za odgovor Mineca.

- Prećutan je celovit odgovor, a ponovo izbegnuta činjenica da Mineco, kao ni bilo koja druga kompanija, nije mogao da ima saznanja o navodnim SAR izveštajima.

- Iako je ovo samo formalan prigovor, odgovore na pitanja nije pružila grupacija Mineco, već Mineco Limited.

ODGOVOR: Netačno. **KRIK je uvažio apsolutno sve odgovore Mineca, jer smo ih sve objavili i to dvostruko.** Minecove odgovore smo pre svega objavili kao deo našeg članka, tako što smo ispod svake pojedinačne teme ili celine obrađene u članku naveli i sažetu verziju Minecovih odgovora, tj. njihovo viđenje tih navoda, a osim toga objavili smo (vidljivo linkovali u okviru članka) i ceo dokument sa Minecovim detaljnim odgovorima, koji se sastoji od sedam strana kucanog teksta. Time su čitaoci imali uvid u apsolutno sve informacije koje je Mineco želeo da podeli sa nama.

Smatramo neprimerenim komentar o “broju reda” u našem članku u kom se prvi put spominje Minecov odgovor, jer nismo dužni da objašnjavamo stilsko uređivanje svojih članaka, niti bi ta sloboda trebalo da trpi pritiske. Ipak, **da bi Savet imao jasniju sliku, želimo da naglasimo - 65. red teksta je početni deo članka, dakle Minecovi odgovori su prvi put citirani već na početku naše priče**, iznad prvog podnaslova, a upravo tu je i linkovan ceo dokument sa Minekovim odgovorima, pa su čitaoci odmah imali priliku da saznaju sve što je Mineco želeo da kaže javnosti.

Navod žalbe:

Citat: Naglasili su da su Aksentijević i drugi koji su osuđeni za korupciju otišli iz vlasničke i upravljačke strukture kompanije. „Nijedna kompanija iz ‘Mineco’ grupe nikada nije bila predmet bilo koje zvanične optužbe i nije bila umešana ni u jedan privredni prestup“, piše u dopisu koji nam je poslala ova grupa i ističu da zapošljavaju više od dve hiljade ljudi, od kojih najviše u Srbiji i Bosni i Hercegovini. „U ovome (istraživanju KRIK-a) ne uočavamo javni interes, već samo mogućnost nanošenja štete poslovanju ‘Mineco’ grupe“, kažu u dopisu koji možete pročitati ovde.

- U ovom delu teksta se prepoznaje da KRIK krši Kodeks, i to Član II Odgovornost novinara,

tačka 6, Član V Novinarska pažnja, tačka 3, Član VII Poštovanje privatnosti, i to na sledeći način:

- Nijedan celovit odgovor Mineca vezan za nelegalno procurele bankarske izveštaje o sumnjivim transakcijama, KRIK nije ponudio čitaocima u glavnom tekstu. Jedini prostor koji je Minecu “pružen” je jedna polurečenica iz prethodnog pasusa, i linkovan originalni odgovor Mineco Grupe. Na ovaj način grubo je prekršeno pravo na odgovor, ali i pravo javnosti da pored odgovora jasno vidi pitanja, koja ukazuju na nameru i čitavu negativnu konstrukciju KRIK-ovog navodnog novinarskog istraživanja.
- Mineco se nije obratio KRIK-u ni sa kakvim dopisom, već je pisanoj formi odgovorio na pitanja, iako su ona bila izuzetno neprecizna.

Ponavljamo odogovor – Odbacujemo ove optužbe. **KRIK je uvažio apsolutno sve odgovore Mineca, jer smo ih sve objavili i to dvostruko.** Minecove odgovore smo pre svega objavili kao deo našeg članka, tako što smo ispod svake pojedinačne teme ili celine obrađene u članku naveli i sažetu verziju Minecovih odgovora, tj. njihovo viđenje tih navoda, a osim toga objavili smo (vidljivo linkovali u okviru članka) i ceo dokument sa svim Minecovim detaljnim odgovorima, koji se sastoji od sedam strana kucanog teksta. Time su čitaoci imali uvid u apsolutno sve informacije koje je Mineco želeo da podeli sa nama.

Osim toga, novinarka KRIK-a je predstavnicima Mineca poslala veoma precizna pitanja. KRIK prilaže Savetu kompletnu e-mail prepisku kao dokaz da su naša pitanja bila potpuno precizna, kao i da smo ljubazno odgovarali na sve molbe za dostavljanje dodatnih informacija. Na kraju, izraz “dopis” smatramo logičnim i odgovarajućim opisom pisanih odgovora kompanije.

Navod žalbe:

- KRIK je na linku objavio dokument sa odgovorima Mineca - bez prikrivanja ličnih podataka konsultanta Mineca, čiji je kontakt ostavljen KRIK-u radi eventualnih dodatnih informacija za KRIK.

ODGOVOR: KRIK nije objavio lične podatke konsultanta Mineca (misli se na Aleksandru Hristov koja je potpisala Minecove odgovore na naša pitanja), već su objavljene samo informacije o njenim poslovnim kontaktima (e-mail adresa i poslovni telefon), jer su bili u sklopu dokumenta koji sadrži odgovore na pitanja. Ovi **podaci su inače sve vreme javno dostupni na internet prezentacijama rada agencije “Hristov consulting”** (priloženi dokazi o tome Savetu).

Navod žalbe:

Citat podnaslova: *“Zločini iz prošlosti”*

- Ovim podnaslovom grubo je prekršen Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2, i 3:
 - Sama upotreba reči „zločin“ u tekstu o Minecu teška je uvreda i kleveta na račun naše kompanije, koja ukazuje na malicioznost autora.
 - Ne postoje nikakvi „zločini“ ni u prošlosti ni u sadašnjosti u koje je umešan Mineco, niti bilo koja kompanija iz Mineco Grupe.

ODGOVOR: Netačno, odbacujemo optužbe za malicioznost, uvredu i klevetu. U tekstu smo jasno obrazložili da postoji više krivičnih slučajeva za koje su pravosnažno osuđeni i trenutno osumnjičeni nekadašnji predstavnici grupe Mineco, a koji su u vreme tih upitnih događaja bili upravo aktivni predstavnici grupe Mineco i krivična dela za koja su oni osuđeni i osumnjičeni dešavala se u ime interesa kompanije (što je zvanična tvrdnja sudskih i istražnih organa). Ovaj podnaslov se upravo odnosi na ta krivična dela iz prošlosti.

Navod žalbe:

Citat: Kako je OCCRP ranije objavio, srpska policija je 2011. godine otkrila da je kompanija „Mineco“ došla do vlasništva nad poslovnom zgradom koja se nalazi prekoputa zoološkog vrta, u centru Beograda, ali na štetu „Navipa“, nekadašnjeg giganta za proizvodnju alkohola. Ovu zgradu od preko 2,5 hiljade metara kvadratnih „Mineco“ je kupio od „Navip“-a za čak dva miliona evra ispod tržišne cene, tvrdi policija.

• U ovom pasusu KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:

- OCCRP jeste 2013. objavio netačnu tvrdnju policije da je kompanija Mineco na štetu Navipa došla do vlasništva nad poslovnom zgradom u centru Beograda. Međutim, takve optužbe su se pokazale kao neistinite. Naša tvrdnja da je Mineco ovu zgradu platio više nego što je bila njena tržišna vrednost je dokumentovana tadašnjim autorima i uredištvu teksta na OCCRP-ju, odnosno CINS-u. Nakon pravnih procedura, unutar CINS-a je sproveden fact checking, koji je pokazao da tekst ne zadovoljava standarde te medijske kuće i on je uklonjen. Ove informacije su skrivene od javnosti u ovom tekstu KRIK-a.

ODGOVOR: Potpuno netačno. Tada OCCRP i CINS, a sada KRIK pisali su o ovom slučaju isključivo na osnovu zvanične dokumentacije iz istrage, a nikako na osnovu bilo kakvih tvrdnji. Osim toga, **CINS nikada nije “sproveo fact checking koji je pokazao da tekst (o Minecu) ne zadovoljava standarde te medijske kuće”**, niti je zbog toga tekst o Minecu uklonjen. Prilažemo Savetu mejl direktora CINS-a Branka Čečena, koji je ovo pojasnio. CINS jeste neke od tekstova o Minecu obrisao sa sajta, ali zajedno sa većim brojem drugih tekstova jedino zbog toga što su njihovi autori napustili CINS. Dakle, ponavljamo, u svom pisanom obrazloženju, koje smo zamolili da dobijemo zarad potpunog i transparentnog informisanja Saveta, **direktor CINS-a nam je decidno naveo da u pričama o Minecu nikada nisu utvrđene netačnosti.**

Navod žalbe:

- KRIK je za sporni tekst propustio da Minecu postavi pitanje vezano za slučaj Navipa.

ODGOVOR:

KRIK je već imao uvid u Minecovo viđenje slučaja Navip iz OCCRP arhive, a osim toga KRIK u novom tekstu nije ni izneo značajne nove informacije o tom slučaju (iz razloga jer sam sudski postupak nije mnogo napredovao), pa nije bilo potrebe da šaljemo ista pitanja grupi Mineco.

Navod žalbe:

- Saopštenje policije o ovom slučaju datira iz 2011. godine, a tekst OCCRP-ja i CINS-a iz

2013. KRIK nije izmenio ni glagolsko vreme u odnosu na ranije objavljen tekst, koji je zbog neistina koje je sadržao povučen sa CINS-a. Policija danas ništa ne tvrdi u vezi sa ovim slučajem.

ODGOVOR: Ponavljamo odgovor – **tekst o Minecu nije uklonjen sa CINS-a zbog neistina**, već zbog toga što su autori teksta prestali da rade za CINS, a što se može videti iz zvanične potvrde direktora CINS-a. Komentar o “glagolskom vremenu” smatramo nelogičnim, jer policija i dalje stoji iza svoje zvanične dokumentacije, ništa nisu demantovali, a osim toga tužilaštvo je potvrdilo te navode policije i poslalo optužnicu Višem sudu u Beogradu, koja je sad u procesu potvrđivanja.

Navod žalbe:

- Mineco je poslovni prostor Navipa u Ulici Strahinjčića Bana br.1 i u Ulici Tadeuša Koščuška br. 38-40, platio 1,7 miliona evra, pošto se kao jedini ponuđač u martu 2008. javio na oglas za tu nekretninu.

ODGOVOR: KRIK nije ni pisao o detaljima kupoprodaje, već o istrazi policije, pa ove navode ne smatramo relevantnim za dalje razmatranje žalbe.

Navod žalbe:

- Fotografija poslovnog prostora koji je Mineco kupio, u skladu sa zakonom, ali svakako ne ispod tržišne cene, potpisana je “Stara zgrada „Navip“-a i novi poslovni prostor u Beogradu koje je kupio „Mineco””, čime se čitaoci dovode u zabludu da je Mineco kupio obe ove zgrade, što nije tačno. Mineco je za 1,7 miliona kupio staru zgradu i samo deo poslovnog prostora u drugoj zgradi (koja je u međuvremenu i renovirana u odnosu na momenat kupovine 2008, čime je njena vrednost, pa i vrednost dela koji ima Mineco, svakako porasla.)

ODGOVOR: Netačno, KRIK je upravo bio precizan i ispod fotografije smo napisali “Stara zgrada „Navip“-a i novi poslovni prostor u Beogradu koje je kupio „Mineco”, time se niko ne dovodi u zabludu, jer nismo napisali “dve zgrade”, već smo pažljivo naveli tačne informacije.

Navod žalbe:

Citat: Zbog toga su u novembru 2011. uhapšena dvojica direktora srpske firme „Mineco Plus”, kao i direktor „Navip“-a koji je sa njima organizovao prodaju zgrade, dok Aleksandra Andrejevića, tadašnjeg direktora firme „Mineco” iz Londona, policija nije mogla da pronađe i uhapsi.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačka 1, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, na sledeći način:
 - Dvojica direktora Mineco Plus-a jesu privedeni u okviru te istrage, ali protiv njih nikada nije podignuta optužnica.

ODGOVOR: Optužnica jeste podignuta, upravo se nalazi u procesu potvrđivanja pred Višim sudom u Beogradu. Osim toga, gornji pasus se ne odnosi na optužnicu, već na hapšenje, za koje je ovde i Mineco potvrdio da se desilo.

Navod žalbe:

- Policija tada, 2011, ako ga je tražila, nije “pronašla” tadašnjeg direktora Mineco Limited Aleksandra Andrejevića, jer je on, kao britanski državljanin, i direktor kompanije sa sedištem u Londonu - živeo u Londonu!

ODGOVOR: Ne vidimo ništa sporno u našem pisanju ni u ovom delu, Mineco je opet u celosti potvrdio naše informacije, dakle tačno je da policija nije mogla da pronađe Andrejevića, to smo jedino i napisali, a Mineco je ovde samo dodao podatak i zbog čega policija nije uspela da ga pronađe.

Navod žalbe:

- Ovo je konstrukcija u potpunosti ponovljena iz teksta OCCRP-ja iz 2013, iz koje je jasno da novinari ni na koji način nisu uvažili dokumentaciju koju im je Mineco tada dostavljao, niti bilo koji navod koji je Mineco tada demantovao. Takođe, podsećamo da novinari KRIK-a nisu iskoristili priliku da o ovom predmetu postave pitanje Mineco, koji bi ih, sasvim sigurno, podsetio na sve činjenice u vezi sa ovim navodnim slučajem, sa kojima su bili upoznati i pre više od 4 godine.

Ponavljamo odgovor - Tada OCCRP i CINS, a sada KRIK pisali su o slučaju Navip isključivo na osnovu zvanične dokumentacije iz istrage, a nikako na osnovu bilo kakvih tvrdnji. Minecove tvrdnje ne mogu se smatrati demantijem zvanične istrage policije. Osim toga, KRIK je već imao uvid u Minecovo viđenje slučaja Navip iz OCCRP arhive, a u novom tekstu KRIK nije ni izneo značajne nove informacije o tom slučaju (iz razloga jer sam sudski postupak nije mnogo napredovao), pa nije bilo potrebe da šaljemo ista pitanja grupi Mineco. Jasno je iz gornjih Minecovih navoda da bismo od njih dobili i iste odgovore, pa je naša odluka bila sasvim ispravna.

Navod žalbe:

Citat: Predmet je već dugo u „limbu“ domaćih sudova i tužilaštva — optužnica je podignuta 2015. godine, ali je do sada menjana četiri puta. Suđenje još nije počelo, ali se trojica tadašnjih „Mineco“-vih direktora i dalje nalaze na spisku optuženih.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1,2, 3 i 5, Član IV Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, na sledeći način:
 - Ovaj predmet nije ni u kakvom “limbu”. Ova optužnica nikada nije potvrđena.
 - Takođe, niko od gore navedenih ne može biti na spisku optuženih, jer optužnica koja nije potvrđena - ne postoji.
 - Ovde napominjemo i da je u reakciji KRIK-a na Minecov demanti, ovaj portal naveo kako mu je u Višem sudu potvrđeno da je “optužnica trenutno u procesu potvrđivanja”. Kako je ovo dijametralno suprotna “informacija” od navoda u osnovnom tekstu, smatramo da su time sami sebe demantovali.

ODGOVOR: Ništa u pisanju portala KRIK nije netačno niti suprotno, radi se o potpuno istoj informaciji koju smo objavili u dva teksta u blago različitoj formulaciji, a koju predstavnici Mineca različito tumače. Dakle trojica tadašnjih „Mineco“-vih direktora se i dalje nalaze na spisku optuženih upravo jer optužnica postoji, ali je ona trenutno u fazi potvrđivanja pred Višim sudom. Dakle, optužnica sa spiskom optuženih mora da fizički postoji da bi bila i potvrđena. Dalje, verujemo da Savetu poznat izraz “limb”, koji opisuje

prostor u kom se neko nalazi pre konačne osuđujuće ili oslobađajuće odluke, što definitivno odgovara opisu ovog sudskog predmeta.

Navod žalbe:

- Sama činjenica da je prošlo 9 godina nakon pokretanja istrage u ovom postupku, a da ne postoji čak ni optužnica, dovoljno govori o neutemeljenosti ovih navoda KRIK-a.

ODGOVOR: Ova tvrdnja Mineca uopšte ne govori “o neutemeljenosti navoda KRIK-a”, već o tome da je pravosuđe u Srbiji sporo, ali portal KRIK sa tim nema veze.

Navod žalbe:

- Zbog čega KRIK, ako ima saznanja, ne navodi na koji način je optužnica, koja nije potvrđena, menjana?

ODGOVOR: KRIK ima zvaničan odgovor suda o ovom slučaju, ali razlozi menjanja optužnice nisu bili informacija od značaja za ovaj tekst, jer nismo ulazili u sve detalje tog slučaja (optužnica je menjana zbog smrti dve osobe sa šireg spiska optuženih, a koje nisu bile povezane sa kompanijom Mineco). Dokaz – prilažemo Savetu dokument Višeg suda.

Navod žalbe:

- Skriven je izvor ovih “informacija” KRIK-a.

ODGOVOR: Netačno, javno smo naveli da je izvor ovih informacija Viši sud u Beogradu, a osim toga naši čitaoci znaju da KRIK uvek koristi zvanične izvore informacija, posebno kada piše o sudskim slučajevima.

Navod žalbe:

Citat: Nedugo nakon toga, u martu 2012, osnivač „Mineco“-a, Aksentijević, zajedno sa svojim kolegom beguncem Andrejevićem, podmitio je sudiju u Rumuniji sa 50 hiljada evra, kako je otkrio OCCRP. Cilj im je bio da „Mineco“ pobedi u sudskom sporu oko imovine „Moldomina“, bankrotiranog rumunskog državnog rudarskog preduzeća. Rumunska policija je ubrzo uhapsila sudiju, ali su Andrejević i Aksentijević otišli iz zemlje. Suđeno im je u odsustvu i početkom 2018. godine osuđeni su na po tri godine zatvora. Za njima je izdata i međunarodna poternica, koja je i dalje na snazi.

- U ovom pasusu KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, Član II Odgovornost novinara 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Mineco nije bio učesnik ni u jednom sporu u Rumuniji, već je jedan od poverioca Rudnika Moldomin želeo da promeni stečajnog upravnika, o čemu se vodio spor.
 - Mineco nije imao nikakav interes u ovom sporu. Promena stečajnog upravnika ne bi uticala na proces kupovine Rudnika, koji je u odlučnom delu završen pre rešavanja ovog spora. O ovome su autori teksta na OCCRP-ju, isti autori kao i sadašnjeg teksta KRIK-a, imali punu informaciju.
 - Ponavljamo ovde da je činjenica sa kojom su bili upoznati novinari OCCRP-ja, a sada urednik i novinarka KRIK-a, jeste da je Mineco na tenderu za rudnik Moldomin izabran za najboljeg ponuđača, čime je stekao pravo da kupi zemljišne parcele koje čine celinu rejona bankrotiranog rudnika i postojeća rudarsko-eksploataciona dozvola radi njegove revitalizacije i ponovnog

puštanja u rad.

ODGOVOR: KRIK je u svom tekstu citirao zvaničnu sudsku dokumentaciju iz Rumunije, a presuda je u ovom slučaju pravosnažna, dok Mineco ovim svojim navodima nije ni najmanje pobio tačnost našeg pisanja. Zato ne vidimo potrebu da dalje analiziramo Minecove privatne tvrdnje o “promeni stečajnog upravnika” kojima se naš tekst nije ni bavio, već smo isključivo citirali zvanične pravosudne nalaze državnih organa Rumunije o podmićivanju za koje su zvanično osuđeni tadašnji predstavnici Mineca.

Navod žalbe:

- Andrejević nije bio nikakav begunac. Andrejević je, inače, izašao iz upravljačke strukture Mineca u junu 2015. godine. Andrejević nikada nije bio akcionar bilo koje kompanije Mineco Grupe.

ODGOVOR: Aleksandar Andrejević se kao begunac zvanično nalazi na međunarodnoj poternici za hapšenje, za šta imamo potvrdu rumunske policije. Osim toga, u vreme kada je krivično delo u Rumuniji počinjeno (2012. godine), Andrejević je bio aktivan direktor u Mineco grupaciji, a tek kasnije je napustio kompaniju. KRIK nikada nije ni tvrdio da je Andrejević bio akcionar. **Mineco ni ovde nije ni najmanje pobio tačnost našeg pisanja.**

Navod žalbe:

U odgovorima poslatim KRIK-u i OCCRP-ju, kompanija tvrdi da su bivšim predstavnicima „Mineco” postupak u Rumuniji „namontirale” tamošnje bezbednosne službe „sa ciljem da spreče kupovinu rumunskog rudnika”.

„Koliko nam je poznato, Aksentijević i Andrejević vode postupak pred Međunarodnim sudom za ljudska prava protiv Rumunije zbog grubog kršenja njihovih prava”, piše u dopisu.

- U ovom pasusu KRIK takođe krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačka 4, Član IV Odgovornost novinara 6, Član V Novinarska pažnja, tačka 3, na sledeći način:
- U odgovoru kompanije Mineco nigde se ne navodi reč “namontirale”, a napominjemo i da - samostalna reč pod znacima navoda – implicira da reč nema to značenje.

ODGOVOR: Reč “namontirale” je upotrebljena u našem tekstu kao sinonim reči “iskonstruisale” koju je upotrebio Mineco, jer je izraz “namontirati” poznatiji široj javnosti. Osim toga, objavili smo i ceo odgovor Mineca, pa ne smatramo da je ovim Mineco na bilo koji način oštećen.

Navod žalbe:

- Mineco je u svom odgovoru naveo: “Aksentijević i Andrejević vode postupak pred Međunarodnim sudom za ljudska prava protiv Rumunije zbog grubog kršenja njihovih prava, jer su rumunske bezbednosne službe, uključujući tajnu službu (bivšu Securitatea), protivustavno i protivzakonito iskonstruisale navodno izvršenje krivičnog dela, sa ciljem da spreče kupovinu jednog rumunskog rudnika”. Mineco je pružio ovakav odgovor s obzirom na to da je verovao da će novinari KRIK-a posegnuti i za ranijim odgovorima Mineca o ovom slučaju, ili da će barem verodostojno preneti naše sadašnje navode.

ODGOVOR: KRIK je objavio apsolutne sve njihove odgovore u celosti, što se u našem tekstu i vidi.

Navod žalbe:

- Mineco nije poslao odgovore OCCRP-ju, s obzirom na to da nijednom nije bio informisan da OCCRP učestvuje u ovom projektu, iako je konsultant Mineca postavio pitanje o partnerima KRIKa.
- Ovaj pasus takođe pokazuje izrazitu pristranost autora, koji prećutkuje objašnjenje Mineca.

ODGOVOR: Netačno. **Novinarka KRIK-a je ovaj tekst radila i za KRIK i za OCCRP**, što je i navela Minecu, pa se podrazumeva da su njihovi odgovori poslani za obe organizacije. Odbacujemo optužbe za pristranost, jer smo objavili celo objašnjenje Mineca u našem tekstu.

Navod žalbe:

Citat: Za sve ove slučajeve korupcije, „Barclays“ banka je saznala sa nekoliko godina zakašnjenja i onda je odlučila da istraži svog klijenta. Njujorško odeljenje „Barclays“-a je, kako piše u izveštaju FinCEN-a iz avgusta 2015. godine, na 14 stranica obrazložilo da poslove grupe „Mineco“ treba ispitati zbog „brojnih navoda o zloupotrebi tržišta, podmićivanju, špijunaži i korupciji“ i potom su citirali detalje iz istraživanja OCCRP-ja.

- U ovom delu teksta KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Portal KRIK ovde ponovo implicira umešanost Mineca u „sve ove slučajeve korupcije“, a pri tome nema ni jednog jedinog dokaza o postojanju „više slučajeva“.
 - Mineco ne spori postojanje jednog slučaja u Rumuniji, ali smatra da je u tom slučaju upravo Mineco teško oštećen. Situacija zbog tog slučaja je takva da ni jedan od bivših predstavnika Mineca više nisu ni u vlasničkoj ni u upravljačkoj strukturi Grupe, te ne postoji ni jedan razlog da se bilo šta u vezi sa tim slučajem „stavlja na teret“ čitavoj Mineco Grupi, a posebno ako se zna da je taj proces još u toku.
 - Ponavljamo da ni jedna članica Mineco Grupe nikada nije bila umešana ni u jedan privredni prestup, niti je protiv njih vođen bilo koji postupak u bilo kojoj zemlji u kojima posluju.

Ponavljamo odgovor – KRIK nije ni napisao da je neka kompanija iz Mineco grupe umešana u privredni prestup. U našem tekstu smo jasno obrazložili da postoji više slučajeva korupcije za koje su pravosnažno osuđeni i osumnjičeni nekadašnji predstavnici grupe Mineco, a koji su u vreme tih upitnih događaja bili upravo aktivni predstavnici grupe Mineco i krivična dela za koja su oni osuđeni i osumnjičeni dešavala se u ime interesa kompanije (kako tvrde zvanični organi). Mineco ovde potvrđuje postojanje slučaja korupcije iz Rumunije, a KRIK je jasno dokazao i postojanje slučaja Navip iz Srbije. Mineco ponovo nije osporio tačnost našeg pisanja.

Navod žalbe:

- KRIK ponovo potvrđuje da je za „sve ove slučajeve“, Barclays PLC saznala iz njihovih tekstova, odnosno iz tekstova OCCRP 2013. godine, za koje su tada pisali urednik KRIK-a Stevan Dojčinović i novinarka KRIK-a Jelena Vasić. U ovom delu teksta nesumnjivo je prikazano da je za gašenje računa Mineco Limiteda kod britanske Barclays PLC banke direktno odgovoran OCCRP,

odnosno neistiniti navodi koje su Dojčinović i Jelena Vasić objavljivali 2013. godine. Sa druge strane, KRIK danas postavlja pitanje o navodima banke, čiji su autori upravo oni - novinari koji su neistine iznosili i pre 7 godina. Dakle, Mineco je, po KRIK-u, kriv za "sumnjive transakcije" zato što je i prethodno bio predmet istraživanja istih novinara, koji su i tada, pre 7 godina, iznosili brojne neistine, kako na račun kompanije, tako i na račun povezanih pojedinaca. Njihovi tekstovi su bili uklonjeni sa sajta CINS-a, nakon što je CINS izvršio unutrašnji fact checking.

Ponavljamo odgovor – Odbacujemo sve iznad navedene tvrdnje Mineca kao neistine. U tekstu smo jasno objasnili da je ova banka pronašla tekst o korupciji kompanije „Mineco“ koji je objavila novinarska mreža OCCRP, a da je nakon toga **banka sprovela sopstvenu istragu** poslovanja ove kompanije. Zbog sumnjivih transakcija firme „Mineco“, koje je banka sama otkrila tokom istrage, ugašen je njen račun. **Dalje, tekst o Minecu nije uklonjen sa CINS-a zbog neistina**, a što se može videti iz zvanične potvrde direktora CINS-a.

Navod žalbe:

- OCCRP je tekstove ostavio dostupnim na svom sajtu, ali je objavio demanti Mineca vezan za slučaj Navipa (<https://www.reportingproject.net/minecoproject/wf-menuprofiles/stories/item/258-mineco-to-occrp>.) OCCRP je, ipak, ostavio utisak neprofesionalnog postupanja, pošto je demanti Mineca komentarisao – ocenom da ono što Mineco ne smatra privatizacijom, za OCCRP jeste privatizacija. Ovo, napominjemo, ne može biti pitanje bilo čijeg mišljenja ili ocene, već isključivo zakona.

ODGOVOR: Ne vidimo kako je ova tvrdnja Mineca u bilo kakvoj vezi sa novim tekstovima na sajtu KRIK-a pa je nećemo dalje komentarisati.

Navod žalbe:

Citat: *Gašenje računa*

Pod istragom banke našla se kompanija „Mineco LTD“ iz Londona, kao i njenih 11 povezanih firmi iz Švajcarske, Holandije, Srbije i BiH. Analizirano je više od 100 njihovih novčanih transakcija. Banka je planirala da proveri i šestoricu direktora firme, ali nije uspela jer oni nisu vršili privatna plaćanja preko „Barclays“-a, piše u izveštaju.

- U ovom delu teksta KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Mineco nije dobio priliku da izvrši uvid u navodni dokument u kome se banka "izjašnjava" o transakcijama Mineco Limiteda. Inicijalno pitanje koje je Mineco dobio vezano za ovo "poglavlje", koje, kako saznajemo u tekstu, ima 14 strana, glasi: "Drugi izveštaj koji je sastavila New York Branch of Barclays Bank odnosi se na kompaniju "Mineco LTD", kao i na 11 drugih kompanija iz grupacije Mineco i na šest predstavnika ove grupacije. Ova banka je označila 99 novčanih transakcija grupacije Mineco kao "sumnjive", nakon čega je Barclays Corporate prekinuo saradnju sa Minecom 15. septembra 2015. godine i zatvorio bankovne račune grupacije Mineco. *a)* Da li je grupacija Mineco kontaktirana od strane Barclays banke povodom navoda ovog izveštaja, tj. da li vam je objašnjen taj prekid saradnje i šta je bilo objašnjenje? *b)* Zbog čega su 99 bankovnih

transakcija grupacije Mineco označene kao "sumnjive"?

- Mineco je tražio razjašnjenje i preciziranje ovih pitanja, ali nam je rečeno da novinari KRIKa to ne poseduju. Jedino što smo uspjeli da dobijemo jeste spisak 11 kompanija i 6 lica, kao i ukupan iznos transakcija.

ODGOVOR: KRIK je više puta naveo da **ne poseduje poverljive izveštaje banke, već da u njih ima uvid, pa je bilo nemoguće da izveštaje priložimo Minecu.** Objasnili smo i u ovom odgovoru na žalbu detaljno zbog čega je to tako – da se radi o pravilima i dogovoru u okviru međunarodnog novinarskog projekta i da se pre svega pazi na zaštitu izvora informacija. Osim toga, Minecu smo poslali dodatne informacije o svemu što smo u tom trenutku mogli, što se i vidi iz priložene email prepiske. Naša pitanja su bila formulisana upravo tako da se od Mineca dobiju validne informacije za javnost i da se Minecu da prilika da iznese svoje obrazloženje situacije.

Navod žalbe:

- Mineco je odgovorio najdetaljnije moguće, navodeći da je od avgusta 2010. do avgusta 2015. samo Mineco Limited imao račun u britanskoj banci Barclays PLC, preko koga je obavljen veliki broj transakcija, u većem iznosu od navedenih 15 miliona USD. Takođe, Mineco je naveo da je u okviru redovnog poslovanja u navedenom periodu, a to čini i danas, kao holding kompanija, finansirao razvojne projekte ćerki firmi kroz transfere kapitala i/ili davanje kredita. Navedeno je i da je do sada Mineco investirao više od 100 miliona dolara u razvojne rudarske projekte na području Zapadnog Balkana, gde danas zapošljava više od 1.500 ljudi. Sve transakcije koje je Mineco Limited obavljao preko računa u Barclays PLC legalne su i legitimne i izvršavane su na osnovu ugovornih odnosa.

ODGOVOR: KRIK je u celosti objavio ovaj odgovor Mineca.

Navod žalbe:

- Mineco je u odgovoru naveo i da što se tiče pojedinaca, ostaje potpuno nejasno u kom kontekstu je lista sastavljena. Iz teksta saznajemo da je to pitanje „izmišljeno“, da su imena preuzeta iz tekstova OCCRP-ja o Minecu, a da SAR ne mogu da sadrže bilo kakve navode o transakcijama prema ovim licima iz Mineca – jer dolarskih transakcija prema ovim licima nije bilo.

- Naglašavamo da je Mineco je i tom prilikom, u odgovorima, ostavio mogućnost KRIK-u da zatraži dokumentaciju u vezi sa tim transakcijama. Naveli smo: “Kompanije Mineco Grupe mogu da pruže detalje o 99 transakcija ukoliko dobiju precizno pitanje o kojih 99 transakcija se tačno radi”. To je bila ukupno 4. molba za preciziranje pitanja.

Ponavljamo odgovor - KRIK je više puta naveo da **ne poseduje poverljive izveštaje banke, već da u njih ima uvid**, pa je bilo nemoguće da izveštaje priložimo Minecu. Dalje, objasnili smo im više puta da **nemamo detalje o 99 sumnjivih transakcija. U procurelim dokumentima nije bilo informacija o preciznim datumima, pojedinačnim iznosima i pravcima svih Minecovih transakcija** koje su banke označile kao sumnjive. KRIK je u ovom slučaju imao uvid samo u narativne izveštaje banaka i USA Trezora, koji su Minecove transakcije opisivali uglavnom zbirno, kao na primer: “*Banka je otkrila 99 sumnjivih transakcija, u vrednosti od preko 15 miliona dolara...*”.

Za kraj, **smatramo vrlo neprimerenom tvrdnju Mineca da je naše pitanje "izmišljeno", jer je to potpuno netačno.** Imena predstavnika Mineca o kojima smo poslali pitanja Minecu **nismo prepisali** iz OCCRP tekstova, već su **ta imena taksativno nabrojana u izveštaju banke** (u SAR-u). U našem tekstu to jasno piše - banka Barclays je planirala da proveri i šesticu predstavnika Mineca i stavila ih je na spisak za svoju proveru, ali ta provera nije uspeła jer je banka ustanovila da oni nisu vršili privatna plaćanja preko „Barclays-a“.

Navod žalbe:

Citat: Nakon internih provera, utvrđeno je da je između 2010. i 2015. godine „Mineco“ preko „Barclays“ banke sproveo 109 dolarskih novčanih transakcija, slao i primao novac, sve zajedno u iznosu od 15 miliona dolara.

Banka je zaključila da se za samo deset „Mineco“-vih transakcija, ukupno 50 hiljada dolara, može potvrditi da se radi o „čistom“ poslu. Ostalih 99 označene su kao sumnjive.

- U ovom delu teksta KRIK krši Kodeks, i to Član V Novinarska pažnja, tačka 3, na sledeći način:
 - Minecu ni ovaj podatak nije dostavljen u okviru pitanja, niti u okviru molbi za preciziranje pitanja.

ODGOVOR: Mineco jeste dobio naše pitanje o bankarskim transakcijama koje su označene kao sumnjive, što se jasno vidi iz email prepiske.

Navod žalbe:

- Ovo je jedino mesto u tekstu gde KRIK naziva „internom proverom“, ono što u ostatku teksta uporno naziva „bankarskom istragom“. Smatramo da je u ostatku teksta namerno prećutana, odnosno zlonamerno promenjena, ispravna formulacija iz ove rečenice.

ODGOVOR: Izraz „**interna provera**“ banke ima potpuno isto značenje kao i „**bankarska istraga**“, jer po svojoj nadležnosti banka ni ne može da spovodi druge vrste istraga/provera osim internih. Smatramo to vrlo jasnim, sigurni smo da Savet uviđa logičnost ovog objašnjenja i **odbacujemo Minecove neosnovane optužbe da smo postupili zlonamerno.**

Navod žalbe:

Citat: U septembru 2015. „Barclays“ je odlučio da okonča svoj poslovni odnos sa firmom „Mineco“ i zatvorio joj je bankovni račun. Otkrića o poslovima ove grupe, banka je poslala FinCEN-u i ukazala da transakcije „potencijalno mogu biti prihodi od mita i korupcije“.

„Bez ulaženja u okolnosti konkretnog slučaja, činjenica da je banka odlučila da ugasi račun svom klijentu zbog sumnje u legalnost njegovog poslovanja svakako predstavlja jednu od drastičnih mera koju banka može da preduzme“, objasnio je za KRIK Ivan Ljubisavljević, advokat privrednog prava.

- U ovom delu teksta KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 3. i 5, Član IV Odgovornost novinara, tačka 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3 na sledeći način:
 - Mineco je potvrdio prekid saradnje sa britanskom Barclays PLC bankom. Ponavljanje

navoda da ove transakcije mogu biti prihod od “mita i korupcije”, predstavljaju krajnje neosnovane optužbe, s obzirom na to da su sve transakcije Mineca bile u potpunosti legalne i legitimne.

ODGOVOR: Ovo nisu nikakve “optužbe”, već je KRIK citirao zvaničnu dokumentaciju i tačne informacije. Smatramo kao neprimereno mešanje u uredničku slobodu gore citiranu Minecovu tvrdnju o tome da “ponavljanje navoda predstavlja optužbe”, jer novinari i urednici imaju pravo da ponove tačne informacije svojim čitaocima više puta ako smatraju da je to potrebno zarad njihovog boljeg razumevanja teme.

Navod žalbe:

Činjenica je da transakcije koje se vrše u dolarima moraju da idu preko američkih banaka donekle objašnjavaju ovakve izveštaje. Kako je to poznato, američke banke, preko kojih se ove transakcije moraju obavljati, nemaju uvid u celokupni tok novca, kao što to nije imao ni njujorški ogranak britanske banke, u slučaju Mineca. Mineco, koji transakcije vrši preko onshore britanskih banaka, nema uticaj na to preko koje američke banke će ići njena dolarska transakcija, a pri tome ni jedna kompanija iz Mineco grupe nema račun ni u jednoj američkoj banci.

- Nejasno je ko je poslao izveštaj – a bilo bi jako neobično da je to uradila britanska banka, sa kojom je sarađivao Mineco Limited. Izveštaj je mogla da pošalje samo američka korespodentska banka.

- Nejasno je ni da li izveštaj o kome piše KRIK uopšte postoji. Ponavljamo, Minecu nije stavljen na uvid da bi na njega odgovorio, kao što ni javnosti nije stavljen na uvid.

- KRIK ni ovu priliku ne koristi da se ogradi navodom, koji ističu svi značajni svetski mediji, da procureli bankarski SAR nisu nikakav dokaz da je došlo do bilo kakvog kršenja pravila ili nezakonitog delovanja.

Ponavljamo odgovor - Ova konstatacija je potpuno pogrešno postavljena, jer novinarski KRIK tim apsolutno nigde u svom članku nije napisao ili tvrdio da su procureli SAR bankarski dokumenti “dokaz” kršenja zakona, pa stoga nismo ni imali potrebu da se od toga ograđujemo. U našem tekstu jasno stoji faktografski proverena informacija da su dve banke sastavile izveštaje u kojima su označile Minecove transakcije kao “sumnjive”. Sa dužnom pažnjom smo pristupili objašnjenju tih finansijskih provera i precizno objasnili javnosti činjenicu da je jedna od banaka odlučila da raskine saradnju sa Minecom nakon što je uradila analizu dolarskih uplata dela Minecovih kompanija. Dakle, mi nigde nismo naveli da je Mineco ovim prekršio zakon, niti smo tvrdili da je spominjanje u izveštajima dokaz krivice, pa nije bilo potrebe da se od toga ograđujemo.

Dalje, KRIK je više puta naveo da ne poseduje poverljive izveštaje banke, **već da u njih ima uvid**, pa je bilo nemoguće da izveštaje priložimo Minecu. Dokaz o postojanju pomenutih SAR-ova je svakako činjenica da KRIK podatke iz tih izveštaja objavljuje u sklopu međunarodnog novinarskog projekta, koji vode respektabilne inostrane medijske organizacije i koje niko ranije nije doveo u pitanje. Mineco se pita i “ko je poslao izveštaj” - svi podaci o tome koja je banka poslala izveštaje nalaze se u našem tekstu.

Navod žalbe:

Citat: Iz „Mineco“ grupe su za KRIK potvrdili da više nisu klijent ove banke. „Britanska banka ‘Barclays’ i ‘Mineco LTD’ prekinule su saradnju u septembru 2015. godine“, piše u odgovoru ove firme, ali nije

objašnjeno zbog čega tačno se to dogodilo. „Mineco“ tvrdi da ih ova banka nije „upoznala sa izveštajem, niti uputila bilo koje pitanje u vezi sa transakcijama“. „Sve transakcije koje je ‘Mineco LTD’ obavljao preko računa u ‘Barclays’ legalne su i legitimne i izvršavane su na osnovu ugovornih odnosa“, piše u dopisu. „‘Mineco LTD’ je u navedenom period finansirao razvojne projekte ćerki firmi“.

- U ovom delu teksta KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 4, Član IV Odgovornost novinara, tačka 6, Član V Novinarska pažnja, tačka 3, na sledeći način:
 - Svi ovi naši navodi su apsolutno tačni, bez obzira na to što ih je autor teksta stavio u takav kontekst da se u njih može sumnjati.
 - Iz svih slučajeva o kojima se u okviru nelegalnog curenja bankarskih izveštaja pisalo širom sveta, jasno je da banke nikada nisu obavestavale klijente o tim izveštajima, pa se ovaj odgovor Mineca ne bi mogao dovesti u pitanje. Između ostalog, banke to nisu radile da se ne bi suočile sa tužbama, što će Mineco svakako razmotriti u slučaju Barclays PLC banke, ukoliko se potvrdi postojanje ovih izveštaja, zbog uopšte dovođenja u kontekst sumnjivih transakcija, kada su one u potpunosti potkrepljene odgovarajućom dokumentacijom i realnim poslovima.

ODGOVOR: KRIK odgovore Mineca na ovu temu nije doveo u pitanje, niti “stavio u kontekst da se u njih može sumnjati”, već ih je u celosti preneo na svom sajtu, zajedno sa ostalim odgovorima u dokumentu od sedam stranica.

Navod žalbe:

Citati:

Nešto ranije, još jedna banka iz Amerike bacila je oko na poslovanje „Mineco“-a, kako su novinari otkrili u FinCEN izveštajima.

„Mineco“ na Kosovu — partner i za sever i za jug

„FinCEN dosijei“ otkrivaju da je i banka „New York Mellon“ (BNYM) takođe pokrenula proveru „Mineco“-vog poslovanja u okviru druge, veće istrage poslovanja kontroverzne „FBME“ banke iz Tanzanije. Ovu banku je američki FinCEN u julu 2014. godine optužio za pranje novca, organizovani kriminal, prevare, izbegavanje sankcija i veze sa terorističkom organizacijom Hezbolah. „FBME“ je sankcionisana dve godine kasnije. U avgustu 2014, „New York Mellon“ je podnela FinCEN-u izveštaj o sumnjivim aktivnostima „FBME“ banke. „Dok se ‘FBME’ centrala nalazi u Tanzaniji, 90 odsto njenih transakcija obavlja se preko filijale na Kipru“, stoji u izveštaju u koji su novinari KRIK-a imali uvid. Nakon što je njujorška banka proverila poslovanje „FBME“, pronašla je više od četiri i po hiljade sumnjivih transfera novca koji su prošli kroz ovu banku, ukupne vrednosti veće od 206 miliona dolara. Izveštaj je istakao devet problematičnih klijenata ove banke i jedan od njih je — „Mineco“.

- U ovom delu teksta KRIK najgrublje krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Mineco je bio klijent ove banke, kao jedne od najvećih banaka na Kipru u to vreme. Mineco nije mogao da ima nikava saznanja o bilo kakvim navodnim nezakonitim aktivnostima te banke.

ODGOVOR: Netačno. Nezakonite aktivnosti banke FBME su još pre nekoliko godina bile tema svetskih medija, a o njima je i sam FinCen pisao na svom sajtu davne 2014. godine:

<https://www.fincen.gov/resources/statutes-regulations/federal-register-notices/notice-finding-fbme-bank-ltd-formerly-known>

Navod žalbe:

- Stavljanje Mineca u kontekst terorizma i organizovanog kriminala težak je napad na sve kompanije Mineco Grupe i ne može biti ničim potkrepljen, niti je potkrepljen.

ODGOVOR: KRIK nije stavio Mineco u kontekst terorizma i organizovanog kriminala, to je potpuno izvrtanje činjenica. Kada u svom tekstu spominjemo terorističke organizacije i organizovani kriminal jasno je da se ti navodi odnose na FBME banku i da su citat iz zvanične dokumentacije.

Navod žalbe:

- Ponovo se u ovom delu teksta KRIK služi optužbama na račun potpuno nepovezanih pravnih lica za građenje „slučaja“ protiv Mineca, za rušenje našeg ugleda, kao i za nanošenje teške poslovne štete.

ODGOVOR: KRIK ne gradi slučaj protiv Mineca, ovo su grube optužbe koje u potpunosti odbacujemo. KRIK piše objektivno i navodi sve relevantne informacije za svoje čitaoce. FBME banka je spomenuta u tekstu o Minecu upravo zbog toga što se u procurelim izveštajima američkih banaka navodi da je Mineco bio jedan od klijenata visoko problematične FBME banke, kao i da je baš zbog toga američka banka odlučila da označi kao sumnjive Minecove uplate koje je preko te banke slao rudniku Trepča sa Kosova.

Navod žalbe:

- Dokumenta kojima su potkrepljene optužbe protiv ove banke, jedini su dokumenti koji su objavljeni uz ovaj tekst, a pri tome, nemaju nikakve veze sa Minecom, poslovanjem Mineca, niti navodim procurelim SAR izveštajima o Minecu.

Ponavljamo odgovor - KRIK-ova priča je potkrepljena velikim brojem dokumenta, jer KRIK uvek piše isključivo na osnovu zvaničnih informacija i dokumentacije. Portal KRIK nije dužan da javno objavi svu dokumentaciju na osnovu koje sastavljamo tekstove, jer u samim člancima precizno citiramo navode iz zvaničnih poslovnih i sudskih registara, ali mi ćemo na zahtev rado priložiti Savetu, kao i svakom sudskom organu, sve zvanične dokumente koje posedujemo o kompaniji Mineco i njenim sadašnjim i bivšim predstavnicima, radi se o stotinama stranica.

Navod žalbe:

Citat: „New York Mellon“ bila je posebno zainteresovana za „Mineco“-ve uplate rudniku „Trepča“ iz Mitrovice, južnom delu rudnika koji je bio pod kontrolom vlade Kosova.

Novac je sa računa „Mineco International Limited“ preko „FBME“ banke, prebačen „Trepči“ šest puta tokom 2013. i 2014. godine, u ukupnom iznosu od 5,6 miliona dolara. U izveštaju nije detaljnije objašnjeno zbog čega su transakcije označene kao sumnjive. Novinarima je „Mineco“ rekao da su ove uplate bile naknada za kupovinu koncentrata olova i cinka.

- U ovom delu teksta KRIK takođe krši Kodeks, i to Član V Novinarska pažnja, tačke 2 i 3 na sledeći način:
 - Mineco je u odgovorima KRIK-u jasno naveo da je Mineco International Limited od Trepče under Pak u tom periodu kupovao koncentrat olova i cinka. To su bile potpuno legalne transakcije, u kojima je Mineco za isporučeni koncentrat uplaćivao iznose koji su odgovarali ugovorenoj ceni. Kao što smo odgovorili Kriku-u, samo u toku 2013. i 2014. godine Mineco International Limited je na osnovu ugovornog odnosa obavio više desetina transakcija prema Trepča under PAK za otkup koncentrata olova i cinka u ukupnom iznosu koji daleko premašuje 5,6 miliona, i iznosi više od 14,5 miliona USD.

ODGOVOR: Mi smo ovaj odgovor Mineca objavili u celosti na svom sajtu, zajedno sa svim drugim odgovorima.

Navod žalbe:

- Uprkos tome što u izveštaju, kako KRIK navodi, nije ni pojašnjeno zašto su ove transakcije označene kao sumnjive, KRIK to stavlja u kontekst organizovanog kriminala, a za odgovor Mineca ostavlja svega jednu rečenicu.

ODGOVOR: Potpuno netačno. Prvo, **KRIK nije saradnju Mineca i Trepče stavio u kontekst organizovanog kriminala**, to se jasno vidi iz citiranog članka. Drugo, Minecov odgovor nije dobio “svega jednu rečenicu”, **mi smo ovaj odgovor Mineca objavili u celosti na svom sajtu**, zajedno sa svim drugim odgovorima.

Navod žalbe:

Citat: Rudnik „Trepču“ je, inače, Evropski parlament opisao kao „ne baš normalno preduzeće“. Kontrolišu ga dve odvojene kompanije, srpska i kosovska, koje ne priznaju jedna drugu kao legitimne usled nerešenih pitanja između Beograda i Prištine.

Obe, međutim, priznaju „Mineco“ kao legitimnog poslovnog partnera — mada je njegov osnivač zvanično begunac od zakona, a banke ovu firmu prijavljuju istražnim organima.

- U ovom delu teksta KRIK takođe krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, Član V Novinarska pažnja, tačka 1, na sledeći način:
 - Ne postoji ni jedan jedini razlog zbog koga bilo koje preduzeće može otpisati Mineco kao legitimnog poslovnog partnera ili saradnika. Sve kompanije i svi pojedinci, koji su sarađivali sa Minecom uredno su isplaćeni za usluge ili robu koju su obezbedile. Obe ove kompanije prepoznaju Mineco kao legitimnog partnera, koji dugo godina sarađuje sa njima, sa pozitivnim iskustvom.

ODGOVOR: KRIK je jasno obrazložio svoje rečenice u samom tekstu – osnivač grupacije Mineco je zvanično begunac od zakona, a inostrane banke ovu firmu prijavljuju istražnim organima. Zato deluje logično da državne firme uzmu u obzir ovakve podatke kada odlučuju sa kim će sklapati ugovore u ime građana koji ih plaćaju. KRIK je uz dužnu novinarsku pažnju ukazao javnosti na ove činjenice.

Navod žalbe:

Citat: *Novinari KRIK-a otkrili su da je, sem onih navedenih u izveštaju banke, konglomerat imao još*

velikih poslova sa „Trepčom“. Tokom 2015. godine, naredni posao prodaje koncentrata olova, čija je vrednost tokom tendera procenjena između 16,5 i 20 miliona dolara, potpisan je sa srpskom firmom koja upravlja severnim delom „Trepče“.

- U ovom delu teksta KRIK najgrublje krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1 i 3, na sledeći način:
 - Novinari KRIK-a nisu ovde ništa „otkrili“, s obzirom na to da nije bilo nikakve tajne niti nepravilnog poslovanja, a ovaj konkretan podatak objavljen je još 2015. u zvaničnom saopštenju Mineca za medije u regionu. Takođe, na ovo je Mineco podsetio KRIK i u svojim odgovorima, s obzirom na to da novinari KRIK-a to nisu očigledno ni pokušali, niti uspeali da pronađu u javno dostupnim izvorima, između ostalog, i u medijima.

ODGOVOR: Netačno. KRIK je do svih saznanja došao svojim novinarskim radom, izneli smo mnogo novih detalja o kojima se ranije nije pisalo, a do svih saznanja smo došli pre nego što smo se obratili Minecu pitanjima. Samo neka od tih saznanja je Mineco potvrdio svojim odgovorima. (Imamo i dokaze u vidu pitanja upućenih rudniku Trepča, kome smo pisali pre obraćanja Minecu.)

Navod žalbe:

Citat: Predstavnici ove kompanije iz Zvečana rekli su za KRIK da „Mineco“ tretiraju kao korektnog poslovnog partnera koji izvršava ugovorene obaveze.

Na pitanje da li je „Trepča“ Sever razmatrala negativnu poslovnu reputaciju grupacije „Mineco“, rečeno nam je da je ovo pitanje „tendenciozno“ i da se na njega „ne može ni odgovoriti“.

- U ovom delu teksta KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 2, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 1, 3, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 2, i to na sledeći način:
 - KRIK je sebi dao za pravo da negativno ocenjuje poslovnu reputaciju Mineca i da na ovaj način izvrši direktan pritisak na kompanije sa kojima Mineco ima dugogodišnju saradnju.

ODGOVOR: KRIK nije vršio nikakav pritisak, već je Trepči postavio precizno i tačno novinarsko pitanje, jer je dužan da za svoje čitaoce prikupi informacije o svim licima (pravnim i fizičkim) o kojima piše, kao i da sva lica obavesti o tome da su predmet novinarske istrage pre objavljivanja teksta u kom se spominju. Odbacujemo sve optužbe ovde iznete na naš račun.

Navod žalbe:

Citati:

Saradnja se nastavila i sa „južne strane“. Novi ugovori o prodaji koncentrata cinka i olova, vredni ukupno 28 miliona dolara, potpisani su 2018. i 2019. godine između „Mineca“ i kosovskog dela firme, „Trepče“ iz Mitrovice. „Nije nas kontaktirala ‘New York Mellon’ banka. Nikakav kontakt u vezi sa ovim izveštajem o, kako tvrdite, sumnjivim transakcijama, nije dobila bilo koja kompanije iz ‘Mineco’ grupe“, navodi se u dopisu koji je firma poslala KRIK-u. „Nije nam jasno zašto bi bilo ko, bilo koju našu transakciju označio kao sumnjivu, a posebno nam nije jasno zašto bi banke nastavile da izvršavaju te transakcije svih ovih godina.“

Biznis i dalje cveta

Novinarska otkrića o korupciji, hapšenja direktora, presuda bivšem vlasniku, poternice i gašenja računa nisu sprečili konglomerat da proširi svoje poslove i da sarađuje sa vladama na Balkanu.

- U ovom delu teksta KRIK najgrublje krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član II Odgovornost novinara, tačke 3 i 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3, na sledeći način:
 - Ako se više puta izgovori neistina, ona svakako ne može postati istina. Novinarske konstrukcije, dokazivanje jedne nepotkrepljene sumnje drugom nepotkrepljenom sumnjom istih autora, ne mogu se smatrati validnim dokazima čak ni za ozbiljan dramski tekst, a posebno ne za ozbiljan istraživački poduhvat, bilo novinarski ili istražni.
 - Uvodna rečenica iza podnaslova, koja se manje-više ista, ponavlja više puta u tekstu, očigledno je zadatak na kome je novinar gradio čitavu priču, pri tome izbegavši da navede ili zatraži konkretne dokaze koji ovu konstrukciju u celini obaraju.

ODGOVOR: Ove navode Mineca vidimo kao očigledan pokušaj vređanja. Naši novinari ne ispunjavaju nikakve “zadatke”, već pišu objektivno i nezavisno. Dalje, smatramo veoma neprimerenim Minecovu tvrdnju o “*ponavljanju neistina, konstrukcija i nepotkrepljenih sumnji*”, jer se portal KRIK time ne bavi. Naši novinari i urednici imaju pravo da ponove tačne informacije svojim čitaocima više puta ako smatraju da je to potrebno zarad njihovog boljeg razumevanja teme.

Navod žalbe:

Citat:

Osim „Trepče“, i druge državne kompanije iz regiona nastavile su da posluju sa „Mineco“-m. Od vlasti Republike Srpske dobili su koncesiju za rudnik antimona u opštini Novo Goražde. U gradu Olovo, u blizini Sarajeva, „Mineco“ je dobio još jednu koncesiju — za rudnik ceruzita. „Mineco“ ima i državnu dozvolu da u gradu Čelebići, na granici Bosne sa Crnom Gorom, vrši ispitivanja nalazišta cinka i drugih ruda. Osim toga, kontrolišu i rudnik „Gross“ u Bosni, a trenutno grade mini-hidroelektanu u Zvorniku. U Srbiji vode tri rudnika — „Veliki Majdan“ u Ljuboviji, „Rudnik“ kod Gornjeg Milanovca i „BosilMetal“ kod Bosilegrada. „Mineco“ je i jedan od partnera na tekućem projektu pod nazivom „Impact“ (Uticaj), koji finansira Evropska unija i koji se bavi uvođenjem novih alata i metodologija u oblasti rudarstva.

- U ovom delu teksta KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 2, i to na sledeći način:
 - Kao što je već napomenuto, Mineco ništa nije “dobio” ni od jedne vlade u bilo kojoj državi, već su neke njene ponude na tenderima ili javnim nadmetanjima bile izabrane za najbolje. Sve što je koristila i koristi — plaća u skladu sa zakonima i propisima država u kojima posluje.

ODGOVOR: Izraz “dobitnik koncesija” je opšte prihvaćen kolokvijani izraz, kao na primer i “dobitnik tendera”, nema negativno značenje, već jasno govori o specifičnoj vrsti saradnje koju neka firma ima sa državom. Mineco čak ni ne poriče da ima koncesije, pa se ovim delom navoda dalje nećemo baviti.

Navod žalbe:

Citat: Konglomerat mnogo ulaže u marketing i „pranje“ svoje reputacije. Članci o „Mineco“-vim dobrotvornim akcijama i velikim poslovnim uspesima često se pojavljuju u medijima na Balkanu. Takođe vrlo oštro brane od negativnih vesti i novinarima neretko prete sudskim tužbama.

- U ovom delu teksta KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3 i to na sledeći način:
 - Mineco ne ulaže u marketinške aktivnosti. Mineco ima dugogodišnju saradnju sa jednom konsultantskom agencijom za odnose sa javnošću, koja radi na tome da u skladu sa javnim interesom upoznaje građane sa poslovanjem kompanije. Smatramo da kao kompanija koja investira u rudarstvo, i koja plaća za korišćenje prirodnih resursa, imamo obavezu da o svom radu obaveštavamo javnost.

ODGOVOR: Minecovi navodi su ovde kontradiktorni, jer ova grupacija sama priznaje da dugo godina sarađuje sa agencijom za odnose sa javnošću, pa ne vidimo zbog čega su naše informacije sporne, njihova tačnost nije osporena. Lako je dokazivo da u domaćim medijima postoji veliki broj PR tekstova o poslovnim uspesima Mineca, KRIK može Savetu dostaviti fotokopije tih članaka ukoliko je potrebno. Osim toga, na sajtu agencije za odnose sa javnošću (Hristov consulting) sa kojom Mineco sarađuje javno su objavljene fotografije brojnih Minecovih druženja sa novinarima, jer je ova agencija više godina za redom Minecu organizovala novogodišnja okupljanja za predstavnike medija, što svakako jeste vid ulaganja u bolju medijsku reputaciju.

Navod žalbe:

- Tačno je da Mineco ulaže u dobrotvorne akcije, ali Mineco o tome u većini slučajeva ne obaveštava javnost, osim kada je to interesu onoga kome je donacija namenjena. Kao društveno odgovorna kompanija, Mineco Grupa u celini, kao i njene članice, ulažu u razvoj lokalnih zajednica u kojima posluje. Takođe o tome retko obaveštava javnost.

ODGOVOR: KRIK nije naveo da Mineco direktno obaveštava javnost o dobrotvornim akcijama, već da se “članci o „Mineco“-vim dobrotvornim akcijama često pojavljuju u medijima na Balkanu”, što je apsolutno tačno i lako proverljivo, dovoljno je da se na internetu “progugla” Mineco i stiže se do velikog broja medijskih članaka na tu temu, stoga ne vidimo problem sa ovim delom teksta, a Mineco svakako nije pobio tačnost našeg pisanja.

Navod žalbe:

- Mineco nikada ne preti ni jednom mediju, niti bilo kome drugome, to nije u skladu sa poslovnom kulturom koju Mineco neguje. To ne rade ni konsultatni Mineca. Mineco će uvek braniti svoje interese u skladu sa zakonom i boriće se svim zakonom dozvoljenim sredstvima da zaštiti svoje poslovanje i svoju reputaciju.

ODGOVOR: KRIK je naveo da Mineco “novinarima neretko prete sudskim tužbama”, dakle jasno smo istakli o kakvoj se vrsti pretnje radi, a za ovu informaciju imamo dokaze i na zahtev možemo Savetu dostaviti kontakte više medija i novinara koje je Mineco tužio ili im najavio mogućnost tužbe nakon što su objavili tekst o Minecu.

Navod žalbe:

Citat:

Vlasnici i veze sa „Glencore“-om

Na svom sajtu „Mineco“ se hvali međunarodnim poslovima koji se vode iz njihovih kancelarija u Londonu, Cugu i Moskvi, ali nigde ne spominje svoje vlasnike.

Istražujući mrežu ofšor kompanija koje stoje iza ove grupe, novinari OCCRP/KRIK su otkrili da vlasništvo, u različitim periodima, vodi do dva Srbina — osnivač grupe je Dimitrije Aksentijević Miki, a vlasništvo je kasnije prešlo na manje kontroverznog Sinišu Bogićevića.

• U ovom delu teksta KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 1, 3, 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3 i to na sledeći način:

- Ne postoji mreža “ofšor” kompanija koje stoje iza Mineco grupe. Jedini vlasnik Mineco Grupe je Siniša Bogićević, o čemu je KRIK postavio pitanje i dobio jasan i precizan odgovor. Štaviše, sve firme u Mineco Grupi su “onšor” kompanije, koje uživaju sva prava za poslovanje unutar matičnih država uz obavezu podnošenja računovodstvenih izveštaja.

ODGOVOR: Matična firma kroz koju Siniša Bogićević poseduje Mineco grupu nalazi se na Kipru, dakle u poznatoj ofšor destinaciji. Kroz ovu kompaniju Mineco poseduje niz drugih kompanija. Ova informacija je dostupna i u našem tekstu, a Savetu kao dokaz možemo priložiti kompletnu finasijsku dokumentaciju, ukoliko je potrebno.

Navod žalbe:

- Gospodin Bogićević ne može biti proglašen kontroverznim biznismenom. Siniša Bogićević bio je jedan od akcionara Mineco Grupe od početka, nikada nije bio predmet ni jedne istrage, niti se bilo gde u svetu vodi bilo koji postupak protiv njega. Ne postoji nijedan jedini navod ni unutar ovog fabrikovanog teksta KRIK-a, koji bi mogao da potkrepi ovakvu tvrdnju.

ODGOVOR: KRIK nigde nije Sinišu Bogićevića proglasio “kontroverznim biznismenom”, niti smo rekli da je bio predmet neke istrage, **čak naprotiv** – naveli smo da je “manje kontroverzan” od Aksentijevića, a u donjem delu istog našeg teksta piše da se Bogićević “ne pojavljuje se ni u jednoj od policijskih istraga pokrenutih protiv predstavnika „Mineco“-a.

Navod žalbe:

Citat:

Aksentijević je rođen je 1967. u Beogradu i sin je bivšeg direktora „Aviogeneksa“, kompanije iz nekadašnje jugoslovenske „Geneks“ grupe. Pohađao je poslovne škole u Londonu, dobio englesko državljanstvo i kao mladić počeo da radi za „Glencore“ — kontroverznu multinacionalnu kompaniju koju je osnovao američko-belgijski biznismen Mark Rič, umešan u brojne skandale širom sveta. Aksentijević je bio saradnik u „Glencore“-u i više od osam godina radio za njihove filijale u Velikoj Britaniji, Rusiji i Švajcarskoj. Nakon što je naučio njihov model poslovanja, 2002. je napustio ovu kompaniju i već sledeće godine osnovao „Mineco“. Od 2018. godine je zvanično u bekstvu od rumunskih vlasti.

- U ovom delu teksta KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 3, 4, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 1, 3, 6, Član V Novinarska pažnja, tačke 1, 2 i 3 i to na sledeći način:

- Nije jasno i veoma je sporno zašto je u biografiji gospodina Aksentijevića navedeno čiji je on sin, odnosno koju funkciju je obavljao njegov otac.

ODGOVOR: Ne vidimo ovde ništa sporno, naveli smo tačne podatke, kao i za javnost validnu informaciju – uvek je važno da se napomene koje sve potencijalne poslovne veze imaju firme i pojedinci koji skapaju ili su sklapali poslove sa državom. Građani koji plaćaju porez imaju pravo da to znaju.

Navod žalbe:

- Navodom da je Aksentijević “naučio njihov model poslovanja”, KRIK ponovo smešta Mineko u negativan kontekst kojemu ne pripada, a Aksentijevića dovodi u vezu sa „jednim ili više skandala kompanije Glencore“.

ODGOVOR: Mineco pokušava da učita značenje koje naše rečenice očigledno nemaju, jer je iz citiranog teksta jasno da smo mi precizno naveli tačne podatke iz poslovne biografije Aksentijevića, a koja je takođe od važnosti za javnost. Nismo nikoga smestili u negativan kontekst, samo smo hronološki nabrojali činjenice i svaki objektivan čitalac to može da zaključi.

Navod žalbe:

- Ovo je, istovremeno, još jedan od potpuno nepotkrepljenih navoda KRIK-a, koji nije mogao imati uvid u to čime se Aksentijević u Glenkoru bavio i kakva je iskustva stekao. Glenkor je jedna od najvećih i najznačajnijih svetskih kompanija iz oblasti trgovine prirodnim resursima, u kojoj je radilo i radi puno stručnjaka.

ODGOVOR: KRIK nije objavio ni jedan “nepotkrepljen navod”, informacije o poslovima i pozicijama koje je Aksentijević obavljao u Glencoru javno su dostupne na njegovoj internet radnoj biografiji i ističemo da Mineco uopšte ne pobija njihovu tačnost.

Navod žalbe:

Citat: Siniša Bogićević tada je preuzeo vlasništvo nad „Mineco“ grupom od Aksentijevića. Za razliku od Aksentijevića, njegovo ime nije poznato javnosti i ne pojavljuje se ni u jednoj od policijskih istraga pokrenutih protiv predstavnika „Mineco“-a. Bogićević je ranije upravljao „Fidelinkom“ u Srbiji, nekada velikim proizvođačem brašna i testenina — bio je predsednik upravnog odbora nakon što je „Mineco“ kupio značajan deo ove subotičke fabrike, koja je ubrzo završila u stečaju.

- U ovom delu teksta KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačka 1, 2, 3, 4, 5, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3 i to na sledeći način:

- Siniša Bogićević nikada nije upravljao Fidelinkom. On je bio jedan od članova UO Fidelinke. Mineco je u Fidelinci bio jedan od manjinskih akcionara, koji nije mogao da samostalno donosi odluke, i jedini je od akcionara koji je dva puta podnosio plan za njenu reorganizaciju i spas od bankrota. KRIK nije postavio ni jedno pitanje Minecu u vezi sa radom Siniše Bogićevića, osim pitanja da li je on u vlasničkoj strukturi Mineco Grupe. Siniša Bogićević je, inače, od osnivanja

Mineca, akcionar Mineco Grupe.

ODGOVOR: Kao što se može videti u našem tekstu, KRIK je i naveo preciznu informaciju - da je Bogićević bio "predsednik upravnog odbora", za šta posedujemo dokumentaciju. Osim ovoga, Mineco jeste bio jedan od akcionara u Fidelinci, ali je drugi akcionar bila firma "Mowbray Systems Ltd", čiji su vlasnici bili upravo Dimitrije Aksentijević i Siniša Bogićević, što je javni podatak koji se može proveriti u bazi "OFFSHORE LEAKS DATABASE", koju su pre nekoliko godina objavili novinari međunarodne organizacije ICIJ: <https://offshoreleaks.icij.org/nodes/224760>

KRIK se u novom tekstu o Minecu nije bavio slučajem Fidelinka, a ove podatke o tom slučaju dajemo Savetu da bi ukazali na neistinitost Minecovih tvrdnji.

Navod žalbe:

Analiza reagovanja portal KRIK na demanti Mineca

Pre svega, KRIK nije objavio demanti koji je Mineco uputio na osnovni tekst, čime je prekršio Kodeks novinara Srbije, Član I Istinitost izveštavanja, tačka 6.

Potom je KRIK objavio svoj odgovor na demanti, čime je takođe prekršio Kodeks novinara Srbije, Član I Istinitost izveštavanja, tačka 6.

ODGOVOR: Potpuna neistina – Mineco nije poslao demanti portalu KRIK, niti našim novinarima. KRIK je za reakciju kompanije Mineco saznao iz drugih medija, stoga nismo ni mogli da njihove navode tretiramo kao demnati, jer zvaničan demanti nikada nismo dobili. Ponavljamo, KRIK je reagovao na neistine koje je Mineco izneo o nama, a koje su objavljene u drugim medijima.

Navod žalbe:

Naslov reagovanja KRIK-a: ***KRIK: „Mineco“ izneo niz neistina o našem radu, ali ništa nije demantovao***

- U ovom delu teksta KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, Član IV Odgovornost novinara, tačka 1, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3 i to na sledeći način:

- U samom naslovu KRIK čitaocima dovodi u zabludu da MINECO nije demantovao tekst, objavljen na KRIK-u dan kasnije. Mineco jeste demantovao tekst u celini. Demanti Mineca, objavili su svi mediji koji su preneli ceo ili delove teksta KRIK-a:

- o Agencija Beta
- o Agencija Fonet
- o Portal Danas
- o Dnevni list Danas
- o N1 info
- o Portal Nova
- o Novi magazin
- o Portal Kossev
- o Portal Time
- o Portal O2,

- o Portal Naslovi.net
- o Portal Thedailybreakingnews
- o Portal Serbia Enegy
- o Portal Top vesti
- o Portal Svetionik
- o Portal Etleboro
- o Portal Glavne vesti
- o Nedeljnik NIN

- Mineco nije izneo nijednu neistinu o radu portala KRIK u svom demantiju, već je demantovao sadržaj teksta. Mineco je u svom demantiju, koji KRIK NIJE OBJAVIO, već je prikrrio, takođe izneo svoju ocenu da se radi iskonstruisanoj i zlonamernoj priči o njenom poslovanju. Jasno je da je to ocena Mineca, koji ni na koji način nije prikrrio da je to njegova ocena i njegov zaključak, na koji svakako, ima puno pravo – s obzirom na to da je Minecu naneta šteta i da je grubo oštećen iznošenjem netačnih navoda u glavnom tekstu.

ODGOVOR: Mineco jeste izneo veliki broj neistina o radu portala KRIK, a koje smo precizno citirali u svojoj reakciji na njihove napade: <https://www.krik.rs/krik-mineco-izneo-niz-neistina-o-nasem-radu-ali-nista-nije-demantovao/>

Navod žalbe:

Citat: Grupacija „Mineco“ je preko svojih PR zastupnika iz firme „Hristov consulting“ domaćim medijima poslala reagovanje na jučerašnje istraživanje KRIK-a o poslovima ove firme – „Pogled u „Mineco“ imperiju: Gigant umešan u korupciju ima problem s bankama“.

Na početku svog pisma „Mineco“ tvrdi da „demantuje“ našu priču, međutim, ističemo da u tom dopisu nije demantovana nijedna informacija u KRIK-ovom tekstu.

- U ovom delu svog reagovanja na demanti Mineca, portal KRIK grubo krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, Član IV Odgovornost novinara, tačka 1, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, i to na sledeći način:
 - Mineco nije izneo tvrdnju da demantuje, već je demantovao celu priču portal KRIK.
 - Mineco nije pisao nikakav dopis, već demanti, koji su redakcije, u skladu sa Zakonom o informisanju, objavile.
 - Mineco je vrlo pažljivo u demantiju izneo činjenice koje je KRIK propustio da navede u svom tekstu o poslovanju Mineca, u obimu u kome je to bilo moguće u kratkoj formi saopštenja.
 - Koliko nam je poznato, krajnje je neuobičajeno da mediji objavljuju preko kog zastupnika, konsultanta ili PR kompanije je bilo koji dokument poslat bilo kom mediju. Ovo smatramo pokušajem diskreditacije Minecovog konsultanta za odnose sa javnošću, kao i zlonamernim pokušajem narušavanja našeg poslovnog odnosa sa uglednom konsultantskom kućom sa kojom imamo dugogodišnju saradnju, a radi posrednog nanošenja štete Minecu.

ODGOVOR: Netačno, Mineco nije opovrgao nijednu informaciju iz našeg teksta. Dalje, KRIK nije pokušao nikoga da diskredituje. Konsultanti Mineca su spomenuti u našem tekstu uz vrlo precizno i tačno objašnjenje njihovih postupaka, samo u cilju da odbacimo neistine koje su iznete o našem radu.

Konsultanti Mineca u našim tekstovima čak nisu spomenuti imenom i prezimenom, već je naveden naziv te konsultantske kuće i sledeća činjenica: „Grupacija „Mineco“ je preko svojih PR zastupnika iz firme „Hristov consulting“ domaćim medijima poslala reagovanje na istraživanje portala KRIK”. Ne vidimo zbog čega Mineco i konsultanti Mineca ovo smatraju diskreditovanjem, njihova međusobna saradnja je javno poznata činjenica.

Navod žalbe:

Umesto toga, „Mineco“ je izneo niz grubih neistina o radu portala KRIK tvrdeći da „zastupa nečije interese“, kao i da objavljujemo „tendenciozne, iskonstuisane i lažne tvrdnje“. Izneti su i neistina da je KRIK „odbio da precizira“ svoja pitanja i „onemogućio kompaniji da pruži jasan odgovor“.

- U ovom delu svog reagovanja na demanti Mineca, portal KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, Član IV Odgovornost novinara, tačka 1, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, i to na sledeći način:
 - Mineco nije izneo neistine “o radu portala tvrdeći da KRIK zastupa nečije interese”, niti da KRIK uvek objavljuje “tendenciozne, iskonstruisane i lažne tvrdnje”. Mineco je najoštrije demantovao „iskonstruisanu i zlonamernu priču o njenom poslovanju, kao i o poslovanju drugih članica međunarodne Mineco Grupe“, što je ocena na koju Mineco svakako ima pravo. U svom dematiju, Mineco je precizno naveo da “ne ulazi u ovom trenutku u pitanje čije interese zastupa” KRIK, verujući da bi svi mediji trebalo da pre svega zastupaju interes javnosti i društva. Kako smo to naveli i u odgovoru na pitanja KRIK-a, Mineco „u ovome ne uočava javni interes, već uočava samo mogućnost nanošenja štete poslovanju Mineco Grupe, koja je uvek poštovala sve propise zemalja u kojima posluje i radi transparentno”.
 - Nije neistina da je KRIK odbio da precizira svoja pitanja, čime je onemogućio Minecu da pruži jasnije i precizne odgovore. Mineco je, naime, u više navrata tražio od KRIK-a detalje navodnih SAR-a. Novinarka KRIK-a je navela da te podatke nema, a na pitanje da li može da nam obezbedi kontakt sa nekim koji to ima, novinarka je rekla da “ne može da otkrije izvor”. Mineco, jasno, nije tražio kontakt sa samim izvorom SAR-a, već sa medijem/urednikom/organizacijom koja je sprovodila projekat na osnovu kog je KRIK postavio pitanja Minecu.
 - Bez datuma, vremena i smera transakcija, Mineco je bio onemogućen da izvrši uvid u svoje knjige i da pruži precizan odgovor, s obzirom na to da u datom periodu od pet godina nije izvršio svega 99 transakcija. Mineco je zato na pitanje mogao da odgovori samo ovako: “Od avgusta 2010. do avgusta 2015. samo je Mineco Limited imao račun u britanskoj banci Barclays PLC, preko koga je obavljen veliki broj transakcija, u većem iznosu od navedenih 15 miliona USD. U okviru redovnog poslovanja Mineco Limited je u navedenom periodu, a to čini i danas, kao holding kompanija, finansirao razvojne projekte ćerki firmi kroz transfere kapitala i/ili davanje kredita. Istine radi, Mineco je do sada investirao više od 100 miliona dolara u razvojne rudarske projekte na području Zapadnog Balkana, gde danas zapošljavamo oko 2.000 ljudi. Sve transakcije koje je Mineco Limited obavljao preko računa u Barclays PLC legalne su i legitimne i izvršavane su na osnovu ugovornih odnosa. Što se tiče pojedinaca koje ste naveli, potpuno nam je nejasno u kom kontekstu je lista sastavljena, niti ste postavili pitanje u vezi iste. Kompanije Mineco Grupe mogu da pruže detalje o 99 transakcija ukoliko dobiju precizno pitanje o kojih 99

transakcija se tačno radi.”

ODGOVOR: Svi ovi navodi Mineca se ponavljaju više puta, a pobijeni su detaljno u našim gore navedenim odgovorima.

Navod žalbe:

Redakcija KRIK-a mora da reaguje na ovaj pokušaj diskreditovanja našeg rada. Ističemo da su sva naša istraživanja zasnovana isključivo na činjenicama i dokazima, kao i poštovanju najviših novinarskih standarda.

KRIK je nezavisni istraživački medij, koji se finansira donacijama građana i međunarodnih organizacija, a priču o grupaciji „Mineco“ objavili smo u sklopu globalnog novinarskog projekta „FinCEN dosijei“, u kom je učestvovalo 110 respektabilnih redakcija iz celog sveta, što govori o poštovanju i ugledu koje KRIK ima u široj profesionalnoj medijskoj zajednici.

- Mineco smatra da tekst KRIK-a o poslovanju Mineco Grupe predstavlja iskonstruisanu i zlonamernu priču o njenom poslovanju, najoštrije je demantuje i zbog toga i podnosi ovu Žalbu Savetu za štampu.

- Mineco, takođe, smatra da ugled i poštovanje koje KRIK uživa, nemaju nikakve veze sa tekstom o Minecu. Do tog ugleda koji KRIK, kako tvrdi, uživa, nije mogao da dođe ovim tekstom, ali je svakako založio svoj ugled i poštovanje i u ovaj tekst. Mineco smatra da ovim tekstom KRIK takođe puno gubi. Sa time ovaj demanti nema nikakve veze - osim činjenice da je KRIK jedini medij, od svih kojima je upućen, koji demanti nije objavio.

- Po našoj oceni, na koju imamo pravo – ako ništa drugo kao deo javnosti, ali i kao neko ko je oštećen iznošenjem neistinitih navoda u osnovom tekstu i u reagovanju na naš demati, KRIKov članak ne predstavlja primer kvalitetnog ploda istraživačkog novinarstva, već predstavlja klasičan tabloidni uradak koji ima jedan jedini cilj – da nanese štetu predmetu svoje „obrade“, u ovom slučaju Minecu. Ako se zna da je primarni cilj tabloidnog novinarstva ostvarenje prodaje medija u što većem tiražu i što većih prihoda od prodaje reklamnog prostora, odnosno komercijalna dobit, te da KRIK, kako i sam tvrdi, ne ostvaruje prihode na komercijalnoj osnovi nego od donacija građana i međunarodnih organizacija (koji sigurno ne doniraju KRIK da bi se ovaj ponašao kao tabloid), onda je naše pravo i da postavimo pitanje u čijem interesu je ovaj tekst urađen. Po nama, ukoliko KRIK to nije činio u nečijem tuđem interesu, onda jedino preostaje mogućnost ličnog revanšizma novinara Stevana Dojčinovića i Jelene Vasić prema Minecu i to zbog toga što su 2016. godine njihovi tekstovi o Minecu, nakon tadašnjeg factcheckinga njihovih zlonamernih i iskonstruisanih navoda, uklonjeni sa portala CINS-a.

ODGOVOR: Ove navode smatramo direktnim vređanjem. Mineco naš istraživački rad označava kao “klasičan tabloidni uradak” i optužuje naše novinare za “lični revanšizam”, što kategorički odbacujemo i posebno ističemo da Mineco ovde ponovo iznosi lažnu tvrdnju o postupku kolega iz CINS-a. Dakle, portal CINS, koji je ranije objavio OCCRP-jeve tekstove o Minecu, nije uklonio te tekstove niti zbog žalbi Savetu za štampu, niti je CINS radio naknadni fact checking, niti je CINS utvrdio da ti tekstovi sadrže neku netačnu informaciju, a posebno ne sadrže “zlonamerne i iskonstruisane navode”. Direktor CINS-a nam je poslao pisanu potvrdu da CINS te tekstove zasigurno nije uklonio zbog netačnosti, jer su svi podaci bili provereni i tačni. Potvrdu dostavljamo Savetu kao dokaz.

Navod žalbe:

Novinari portala KRIK stupili su u kontakt sa „Hristov consulting“, PR predstavnicima kompanije „Mineco“, i poslali im detaljna pitanja deset dana pre objavljivanja priče. Nakon toga, novinari KRIK-a bili su bez prestanka na raspolaganju za sve upite PR predstavnika ove kompanije, odgovarali smo im tokom vikenda, pa čak i noću. Ljubazno smo dostavljali sve dodatne informacije koje smo imali na raspolaganju i dva puta smo produžavali rok za njihove odgovore. Osim toga, KRIK je na svom sajtu u sklopu istraživačke priče objavio celo pismo koje nam je grupacija „Mineco“ poslala i time smo, poštujući novinarske standarde, dali mogućnost da se javnost u potpunosti upozna i sa njihovim odgovorima.

- U ovom delu svog reagovanja na demanti Mineca, portal KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, Član IV Odgovornost novinara, tačka 1, Član V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, i to na sledeći način:
 - Pitanja KRIK-a nisu bila detaljna. Mineco ih je dobio 9. septembra, sa rokom za odgovore od 7 dana. Odmah smo tražili produženje roka, kao i pojašnjenje i preciziranje. Kao pojašnjenje pitanja o 99 transakcija, dobili smo podatak o ukupnom iznosu tih transakcija, spisak preduzeća i spisak lica koji se “spominju” u navodnom SAR-u. Taj spisak smo dobili u 23.30h u subotu uveče, iako smo ga zatražili istog dana u 11h prepodne, dakle nije istina da su novinari KRIK-a zbog nas “radili i noću”.
 - Odgovori Mineca jesu postavljeni na linku koji vodi iz priče, ali se odgovori Mineca unutar glavnog teksta pojavljuju tek posle 65. reda, a i tada su često korišćeni pristrasno, uz tendenciozno izostavljanje činjenica koje ne idu u prilog prethodno iznetom narativu KRIK-a.

ODGOVOR: Svi ovi navodi Mineca se ponavljaju više puta, a pobijeni su detaljno u našim gore navedenim odgovorima.

Navod žalbe:

„Mineco“ nas je neosnovano optužio i da smo u delu našeg teksta koji nosi podnaslov „Zločini iz prošlosti“ pisali o slučajevima koji „na bilo koji način ne mogu biti potkrpljeni dokazima“. Zapravo je potpuno suprotno – KRIK je pisao isključivo na osnovu tužilačke i sudske dokumentacije o slučajevima korupcije u koje su umešani osnivač i nekadašnji direktori iz grupe „Mineco“.

- U ovom delu svog reagovanja na demanti Mineca, portal KRIK krši Kodeks, i to Član V Novinarska pažnja, tačka 3, i to na sledeći način:
 - Ukoliko je pisao na osnovu sudske i tužilačke dokumentacije, to nije otkrio ni nama ni javnosti, a to propušta i ovde.

ODGOVOR: KRIK uvek piše na osnovu zvanične dokumentacije i proverenih informacija, to se vidi iz svakog našeg objavljenog članka, a ovu našu tvrdnju potvrđuje i činjenica da nikada nismo izgubili ni jedan sudski spor, jer za svaku objavlјenu rečenicu posedujemo dokaz.

Navod žalbe:

Naime, osnivač grupe, Dimitije Aksentijević, zajedno sa nekadašnjim „Mineco“ direktorom Aleksandrom Andrejevićem, je 2018. godine pravosnažno osuđen u Rumuniji jer je podmitio sudiju sa 50 hiljada evra kako bi njegova firma pobedila u sudskom sporu. Za njima je izdata i međunarodna poternica, koja je i dalje na snazi, što se može videti na sajtu tamošnje policije. Osim toga, policija je u Srbiji uhapsila dva direktora ove firme, zbog sumnje da su za „Mineco“ kupili zgradu „Navip“-a za čak dva miliona evra ispod tržišne vrednosti. Optužnica je trenutno u procesu potvrđivanja, što je za KRIK zvanično rekao Viši sud u Beogradu.

- U ovom delu svog reagovanja na demanti Mineca, portal KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačke 1 i 3, V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, i to na sledeći način:
 - Mineco nikada nije negirao da postoji pravosnažna presuda u Rumuniji za trgovinu uticajem, protiv jednog od bivših akcionara Mineco Grupe i jednog od bivšig direktora. Mineco ne može da kometariše dalje taj slučaj, ali taj slučaj se ne može dovesti u vezu sa poslovanjem Mineco Grupe, posebno s obzirom na to da ti ljudi više nisu ni u vlasničkoj ni u upravljačkoj strukturi Mineca. Na pitanje o tome Mineco je KRIKU odgovorio. Mineco, međutim, nikada nije bio predmet ni jedne istrage, pa ni slučaja u Rumuniji, što je i ovde propušteno da se navede.
 - Policija je privela 2011. dva bivša direktora jedne od kompanija Mineco Grupe u okviru istrage. Od tada je prošlo 9 godina i optužnica protiv njih ne postoji. Navod da je Viši sud u Beogradu rekao da je optužnica, devet godina nakon istrage, a 12 godina nakon što je Mineco kupio nepokretnost za 1,7 miliona evra (i to ne ispod tržišne vrednosti), “u procesu potvrđivanja” iznet je prvi put u ovom regovanju KRIK-a, dok je u tekstu navedena dijametralno suprotna informacija da je “predmet u limbu” domaćih sudova i tužilaštva, da je optužnica podignuta 2015. godine, ali je do sada menjana četiri puta. Jedan i drugi navod se demantuju međusobno.

ODGOVOR: Svi ovi navodi Mineca se ponavljaju više puta, a pobijeni su detaljno u našim gore navedenim odgovorima.

Navod žalbe:

„Mineco“ tvrdi i kako su novinari KRIK-a direktno odgovorni za to što je britanska banka zatvorila račun ove kompanije. Ovo, takođe, nije tačno – u tekstu smo jasno objasnili da je ova banka pronašla tekst o korupciji kompanije „Mineco“ koji je objavila novinarska mreža OCCRP, a da je nakon toga banka sprovela sopstvenu istragu poslovanja ove kompanije. Zbog sumnjivih transakcija firme „Mineco“, koje je banka otkrila tokom istrage, ugašen je njen račun.

- U ovom delu svog reagovanja na demanti Mineca, portal KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1, 2, 4, 5, Član IV Odgovornost novinara, tačka 1, V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, i to na sledeći način:
 - Mineco je u demantiju napomenuo da je portal Krik u svom tekstu objasnio da su njegovi novinari direktno odgovorni za to što je britanska banka Barclays zatvorila račun Mineco Limiteda, a taj zaključak Mineco je izveo na osnovu sledećih činjenica:
 - Tekstove OCCRP-ja iz 2013. na koje se poziva navodni SAR radili su nekadašnji novinari CINS-a Jelena Vasić i Stevan Dojčinović, u okviru projekta OCCRP-ja. Jelena Vasić je potpisana kao autor ovog teksta KRIK-a, čiji je urednik Stevan Dojčinović.

- U tekstu KRIK-a izričito se navodi: "Njujorško odeljenje „Barclays“-a je, kako piše u izveštaju FinCEN-a iz avgusta 2015. godine, na 14 stranica obrazložilo da poslove grupe „Mineco“ treba ispitati zbog „brojnih navoda o zloupotrebi tržišta, podmićivanju, špijunaži i korupciji“ i potom su citirali detalje iz istraživanja OCCRP-ja". "Trebalo je dve godine da istraživačke priče novinarske mreže OCCRP o upletenosti rudarskog konglomerata „Mineco“ u korupcijske poslove na Balkanu privuku pažnju britanske banke „Barclays“.

ODGOVOR: Svi ovi navodi Mineca se ponavljaju više puta, a pobijeni su detaljno u našim gore navedenim odgovorima.

Navod žalbe:

Na kraju, Mineco je više puta naglasio da će protiv portala KRIK „pokrenuti odgovarajuće postupke“, kao i da se to „ne može smatrati pretnjom“. Potpuno je jasno da se ipak radi o jakom pokušaju pritiska na naš rad, posebno imajući u vidu prethodno postupanje kompanije „Mineco“ prema novinarima. Naime, Mineco je 2015. godine podneo neosnovanu krivičnu tužbu protiv naših novinara i urednika, koji su tada radili za OCCRP, što je nesvakidašnja vrsta pritiska. Prvi osnovni sud je čak dva puta odbacio njihovu tužbu.

- U ovom delu svog regovanja na demanti Mineca, portal KRIK krši Kodeks, i to Član I Istinitost izveštavanja, tačke 1 i 2, Član IV Odgovornost novinara, tačke 1 i 3, V Novinarska pažnja, tačke 1 i 3, i to na sledeći način:

- Mineco jeste pokrenuo dve tužbe 2015. godine protiv Stevana Dojčinovića i Jelene Vasić, ali nije pokrenuo tužbu protiv medija za koji su oni tada radili – jer su autori prestali da rade u CINS-u, koji je nakon svoje interne provere činjenica – tekst o Minecu uklonio sa svojih platformi. Protiv OCCRP-ja Mineco nije mogao da pokrene tužbu u Srbiji, zbog nepostojanja registracije. Upravo to što u tužbu nije uvršten medij koji je objavio tekst, bio je razlog za odbacivanje obe krivične prijave.

ODGOVOR: Netačno, krivične tužbe Mineca su odbačene kao neuredne i nepravovremene, za šta posedujemo dokaz.

Navod žalbe:

- Mineco pokreće ovu Žalbu Savetu za štampu, kao jedan od odgovarajućih postupaka. Ako se to smatra pritiskom na medije, ne razumemo razlog za postojanje Saveta za štampu, Kodeksa novinara Srbije, kao ni razlog za postojanje Zakona o informisanju i medijima i svih drugih propisa i međunarodnih standarda koji se mogu primeniti u ovom slučaju. Onda ne postoji razlog ni za postojanje suda, tužilaštva, pravosuđa u celini. I svi treba da smatramo da je KRIK vrhovni tužilac, ali i sudija. To se apsolutno kosi sa našim poimanjem društva i elementarne pravde, a smatramo i da je u apsolutnoj suprotnosti sa svim članovima Kodeksa novinara Srbije i Kodeksom u celini.

ODGOVOR: Ove navode ne možemo da komentarišemo, jer se njima Mineco direktno obraća Savetu za štampu.

Redakcija portala KRIK